

Debreceni

független Újság

politikai napilap

1.325,782 pengő hiányt mutat Debrecen város 1938. évi kötségvetési előirányzata

Nyolcvan százalékos községi pótdadót javasol fedezetül
a főszámvevő

Ary Lajos főszámvevő most terjesztette be Debrecen város 1938. évi költségvetésének előirányzatát. A nagy gondossággal és kitűnő szaktudással összeállított költségvetési javaslat a következő képet mutatja:

A) ÁLTALANOSSÁGBAN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

rendes szükséglet 10.184.939.— P, rendkívüli szükséglet 310.465.— P, együtt: 10.495.404.— P. Rendes fedezet 9.155.153.— P, rendkívüli fedezet 14.463.— P, együtt 9.169.622.— P. Kötségvetési hiány 1.325.782.— pengő.

II. rész.

Debrecen sz. kir. város önálló vagyongazdálkodási intézményeinél:

Szükséglet 3.940.053.— P, fedezet 4.291.487.— P. Üzemi felesleg: 351.434.— P.

III. rész.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb különálló alapok és alapítványoknál:

Szükséglet 2.411.510.— P, fedezet 1.219.04.— P. Kötségvetési hiány 1.192.466.— P.

B) RÉSZLETEIBEN:

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

a) Fedezet:

I. csoport: Általános igazgatás 2.262.358 P, amely az összes bevétel 24,67 százaléka; 1937. évben volt: 25,10 százalék, 1938. évben kevesebb 0,43 százalékkal.

II. csoport: Közegészségügy: 423.225 P, az összes bevétel 4,62%-a, 1937-ben 5,92%, 1938-ban kevesebb 1,30%-kal.

III. közoktatás, közművelődés, vallás: 124.971 P, az összes bevétel 1,36%-a, 1937-ben 1,32%, 1938-ban több 0,04%-kal.

IV. Szegényügy és népjólét 135.294 P, az összes bevétel 1,48%-a, 1937-ben 1,38%, 1938-ban több 1,38 százalékkal.

V. Közélelmezés 478.767.— P, az összes bevétel 5,22%-a, 1937-ben 4,59%, 1938-ban több 0,63 százalékkal.

VI. Városerősítés, utcák, terek járdák gond. 235.376.— P, az összes bevétel 2,57%-a, 1937-ben 2,00% 1938-ban több 0,57 százalékkal.

VII. Vagyonigazgatás 3.402.830 P, az összes bevétel 37,11%-a, 1937-

ben 36,27%, 1938-ban több 0,84 százalékkal.

VIII. Hitelügylek 2.106.801.— P, az összes bevétel 22,97%-a, 1937-ben 23,42%, 1938-ban kevesebb 0,45 százalékkal.

Összesen: 9.169.622 P.

b) Szükséglet:

I. csoport: Általános igazgatás 2.883.568.— P, amely az összes kiadás 27,48%-a, 1937-ben 28,69%, 1938-ban kevesebb 1,21 százalékkal.

II. csoport: Közegészségügy 768.528.— P, az összes kiadás 7,32 százaléka, 1937-ben 7,91 százalék, 1938-ban kevesebb 0,59 százalékkal.

III. csoport: Közoktatás, közművelődés, vallás 1.301.703.— P, az összes kiadás 12,40 százaléka, 1937-ben 12,05 százaléka, 1938-ban több 0,35 százalékkal.

IV. csoport: Szegényügy és népjólét 319.389.— P, az összes kiadás 3,04 százaléka, 1937-ben 2,83 százalék, 1938-ban több 0,21 százalékkal.

V. csoport: Közlelmelés 370.431 P, az összes kiadás 3,53 százaléka, 1937-ben 2,34 százalék, 1938-ban több 1,19 százalékkal.

VI. csoport: Városerősítés, utcák, terek, járdák gond. 850.915.— P, az összes kiadás 8,11 százaléka, 1937-ben 7,68 százalék, 1938-ban több 0,43 százalékkal.

VII. csoport: Vagyonigazgatás 2.337.601.— P, az összes kiadás 22,27 százaléka, 1937-ben 23,53 százalék, 1938-ban kevesebb 1,26 százalékkal.

VIII. csoport: Hitelügylek 1.663.269 P, az összes kiadás 15,85 százaléka, 1937-ben 14,97 százalék, 1938-ban

több 0,88 százalékkal. Összesen: 10.495.404 P.

Kötségvetési hiány 1.325.782 P, amely az összes bevétel 14,46 százaléka, 1937-ben volt 14,70 százalék, 1938. évben kevesebb 0,24 százalékkal.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál a fentiek szerint jelentkező 1.325.782 P költségvetési hiány, a községi pótdadó alapját képező házadó, földadó, társulati és tantieme adó 1.662.409.59 P-ben megállapított adóalap után számított 80 százalékos községi pótdadóval fedezetet nyer.

Debrecen sz. kir. város önálló vagyongazdálkodási intézményei közül a világítási vállalatnál és a könyvnyomdavidálatnál számbavehető felesleg, továbbá a téglagyár és cserépgyár vállalat vesztesége a háztartás költségvetésében előirányoztatott.

A Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb különálló alapok és alapítványok 1.192.466 P-t kitevő hiánya, a háztartási költségvetésben előirányozott hozzájárulásokból nyeri fedezetét.

A költségvetést az előreláthatólag szeptember 23-ikán kezdődő közgyűlésen kezdi tárgyalni a törvényhatósági bizottság.

Megegyezés a nyoni konferencián

A parti államok rendfentartó szolgálata — Anglia és Franciaország ellenőrzése

Nyon, szept. 11. Szombat este a következő hivatalos közleményt juttatták el a sajtóhoz:

Az értekezlet befejezése bizottsági üléseit, délután Delbos elnöklétével teljes ülést tartott. Puries a Balkán-szövetség nevében kijelentette, hogy e hatalmak képviselői az alábbi következtetésekre jutottak:

1. Ugy vélik, hogy minden parti államnak biztosítani kell parti vizein a rendszeti szolgálatot.

2. Minden parti állam megállapodhat más parti államokkal az együttműködésről.

3. Minden szorosabb tengeri útvonalon megállapítandó úti-terv szerint a francia—angol tengeri haderő biztosítja a tengerészeti rendet úgy, amint Franciaország és az egyesült királyság kormányai ezt vállalják.

Puries hozzátette, hogy a Balkán-szövetség államai remélik, hogy az értekezletre egybehívott Földközi tengeri parti hatalmak csatlakozni fognak a hozandó határozathoz.

Kioszeivanov (Bulgária) bejelentette, hogy támogatja a Balkán-szövetség nyilatkozatát.

Az elnök — miután tudomásul vette Jugoszlávia képviselőjének a bolgár képviselő által támogatott nyilatkozatát —, az angol és francia küldöttek nevében szövegtervezetet terjesztett elő.

Genf, szeptember 12. Nyomból érkezett jelentés szerint a Földközi tengeri értekezleten létrejött végleges megállapodás 3. pontjának fő érdekessége, hogy Anglia és Fran-

ciaország nem vindikálja magának kizárólagosan az ellenőrzési jogot a Földközi tenger vizein, hanem Olaszországnak szabad tetszésére bízta, hogy e téren csatlakozik-e hozzájuk.

London, szept. 11. A Nyonban létrejött egyezmény hatálya nem terjed ki a spanyol polgárháború egyik küzdőfelére sem. Ezek a hájók nem élveznek védelmet.

Hazaérkezett a kormányzói pár

Bécs, szeptember 11. Horthy Miklós kormányzó feleségével és Brunswik György alezreddessel Bécsben tegnap este, mint tudósítónk jelenti, megvacsorázott és utána

egy jűmszínházba mentek.

Amikor az előadásnak vége volt, a kivilágított moziban a közönség felismerte Magyarország kormányzóját és őt, valamint a feleségét

telkes óvációban részesítette.

A kormányzói-pár a mozielőadás után a bécsi magyar követségen lévő szállásra ment, ahonnan szombaton reggel fél 9 órakor

hazautazott Magyarországra.

A kormányzó elutazásakor a bécsi magyar követség részéről Bobrik Arno követségi tanácsos, bécsi magyar ügyvivő búcsúztatta el Magyarország kormányzóját és feleségét. A kormányzó külföldi körútja ezzel véget is ért.

Budapest, szeptember 11. Magyarország főmáltóságú kormányzója két heti külföldi tartózkodás után szombaton hazaérkezett s közölte Darányi miniszterelnökkel, hogy a Horthy Miklós hid felavatási ünnepségén részt vesz.

BUDAPEST edes ízben

BÉCSET

vesszi szelőkívén a bácsóvén

Standard EXTRA

Változóan

Létezésére P 198.-

Egyen-változóan

Létezésére P 217.-

Egygombhangolási

Standard
EXTRA

ARANY SZOROZAT

Zivatar

Jóslás: Elénk szél (nyugaton északi, keleten még déli), sok helyen eső, keleten zivatar. A hőmérséklet nyugaton már alig változik, keleten süllyed.

BÓDE-FÉLE
WINDSOR-KOLBÁSZ

A windsori herceg hortobágyi látogatása alkalmával kolbászszaruntottát uzsonnázott. A debreceni Bóde-féle kolbász rendkívül ízlett a volt angol királynak és feleségének és megdicsérelte az elsőrangú készítményt. Mint kiderült, Bóde Gyula teljesen újfajta összetételű kolbással lepté meg a hercegi párt. A különlegesen finom kolbászfajta a jövőben azonban nagyban is fogja gyártani és a közönség rendelkezésére bocsátja.

SZEPTEMBER 23-ÍKAN LESZ
A VÁROSI KÖZGYÜLÉS

Debrecen város ügyosztályaiban most folyik a legközelebbi közgyűlés előkészítése. A közgyűlést előreláthatólag szeptember 23-án tartják meg, igen bő tárgysorozattal, hiszen ezen a közgyűlésen tárgyalják le a város jövő évi költségvetését és valószínűleg ugyancsak ez a közgyűlés ejti meg a megüresedett állásokra a választásokat.

MEGHALT EÖTVÖS FERENCNÉ
DR ERDŐS KÁROLY NY. EGYE-
TEMI TANÁR LEÁNYA

Imolai Eötvös Ferencné, simai Erdős Rózsa, imolai Eötvös Ferenc tiszaszederkányi ref. lelképásztor felesége szeptember 11-én hosszas szenvedés után elhunyt. A jólelkű, művelt úrnő dr Erdős József ny. debreceni egyet. tanárnak leánya, dr Erdős József egyházkerületi ügyésznek és dr Erdős Károly egyet. tanárnak nőtestvére volt. Temetése Debrecenben a köztemetőben lesz kedden délelőtt 11 órakor.

Tisztviselő házaspár 3 szobás lakást keres november elsejére. Címet »Nyugdíjass» jelígyével kiadóhivatal továbbít.

FELHÍVÁS
A TŰZHARCOSOKHOZ

A hagyományossá vált országos nagy találkozó október hó 2-án és 3-án lesz Budapesten megtartva. Felhívjuk a magyar társadalom figyelmét arra, hogy a világháborúnak nemcsak hősi halottai, hanem élő frontarcosai is vannak. Ez alkalommal fogjuk az újonnan alakított »kegyeleti fáklyát« ünnepélyes külsőségek között először megnyújtani és koszorunkat a hősi emlékművön elhelyezni.

Felaru utazási kedvezményről, filléres vonatokról, kedvezményes jelvényekről, elszállásolás és ételmezésről, villamos jegyekről stb., stb. a rendezőség előre gondoskodik. Részletes tájékoztatást hivatalos helyiségünkben, Piac utca 36. sz. alatt nyerhetnek a bajtársak.

Miután a felvonuló bajtársak pontos létszámát e hó 15-ig az országos

elnökséghez jelentenünk kell, felhívjuk a bajtársakat, hogy legkésőbb e hó 14-ig okvetlenül jelentkezzenek, hogy mindenkiről kellő időben gondoskodás történhessen. A tűzharcos törvényjavaslat ismertetése végett is kívánatos a minél nagyobb tömegben való megjelenés. Mindenki ott legyen, mert a megjelenés bajtársi kötelesség. Vezetőség. (:)

többek között ezeket mondta:

— Ebben az országban most új honfoglalás folyik, mert sokkal kisebb országban kell a nagyobb jövőre hivatott nemzetnek elhelyezkednie. Ugy kell elfoglalni ezt a földet, hogy sokkal többet teremjen. A magyar kormány ebből a nagy magyar Alföldből öntözés, csatornázás és fásítás után vonzó ligetet akar varázsolni és meg akarja teremteni előfeltételeit annak az intenzív gazdálkodásnak, amely az új honfoglaláshoz vezet.

A közebed résztvevői még hosszabb ideig maradtak együtt, majd a miniszter kísérete a pályaudvarra hajtottak, ahonnan visszatért Budapestre.

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomoremésztést előmozdítja a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Az orvosok ajánlják.

BALESETEK

Balogh István Dobozy utca 13. szám alatt lakó 16 éves kifutó fiút szombaton délután egy ismeretlen férfi követéssel bekötözték. — Erdei Julianna 22 éves kiszolgáló-lány a Kigyó utca 12. szám alatti vendéglőben pohármosás közben megvágta a kezét. — Mocsári Ferenc 42 éves balmazújvárosi lakos kezefejét szombat délután egy disznó agyarával megsértette. A mentők kötözték be.

Szabadlábra helyezték
Bagdi Antalt

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a debreceni rendőrség betörőbandát leplezett le. A betörőbanda a trafikokat fosztogatta. A tizenegytagú betörőtársaságot a rendőrség letartóztatta. Ugyancsak elfogta és letartóztatta a rendőrség Bagdi Antal hölgyfodrászt is, aki ellen országos gyanúja címén indult eljárás. Bagdi atkísérték az ügyészségre, ahol Vass Antal vizsgálóbírósegéd hallgatta ki. A kihallgatás után fenntartotta a letartóztatást. Bagdi Antal *felfolyamodást jelentett be a letartóztatás ellen és így ügye a törvényszék vádtanácsához került.* A vádtanács dr Jeney Sándor törvényszéki elnök vezetésével foglalkozott az ügygel és a kérésnek helyt adva, *elrendelte Bagdi Antal azonnali szabadlábra helyezését.*

A talált függő eltulajdonítása
miatt 21 napi fogház

Tóth Kálmán dr táblabíró felesége tavaly decemberben a villamoson kiejtett a muffjából egy ékszerdobozt, amelyben egy nagyértékű függő volt. Az ékszer elvesztését Tóth Kálmánné azonnal jelentette a rendőrségen és a lapokban is közzétette, az ékszer azonban nem került meg. Nyolc nap mulva azonban jelentkezett egy asszony, — Tóth István napszámos felesége és elhozta az egyik függőt.

— Az iparkamara előtt találtam — mondotta — és azért nem hoztam rögtön vissza, mert dolgom volt.

A másik függőt a detektívek két ékszerésznél találták meg. A foglalatból ki volt véve a két kő és amint az ékszerészek elmondták, Grünwald Jakab debreceni ószeres vitte el hozzájuk a köveket, amire már előleget is adtak. A köveket visszaadták a tulajdonosának, dr Tóth Kálmánnénak, a két ékszerész, Rottmann Sándor és

Feldheim Sándor ellen pedig országos vétsége, Grünwald és Tóth Istvánné ellen pedig jogtalan eltulajdonítás vétsége címen megindult az eljárás.

Dr Bónyi Bertalan járásbíró elé kerültek, aki előtt a két ékszerész kijelentette, hogy nem tudtak a kövek eredetéről, Grünwaldal üzleti összeköttetésben állottak és nem gyanakodtak arra, hogy az eladásra kínált kövek talált tárgyak. Grünwald beismerte, hogy a függőt találta és harapófogóval kiszedte belőle a köveket. A kihallgatott tanúk azt igazolták, hogy Tóth Istvánné még nyolc napon belül visszavitte a függőt, mire a járásbíró-ság úgy ítélte, mint a két ékszerészt felmentette, míg Grünwald Jakabot jogtalan eltulajdonítás vétsége címén 21 napi fogházra ítélte. Grünwald felbezárását jelentett be az ítélet ellen.

Lázár Andor igazságügy-
miniszter megnyitotta
a nyiregyházi kiállítást

Nyiregyháza, szept. 11. Dr. Lázár Andor igazságügyminiszter Mikecz Ödön államtitkár társaságában ma délelőtt Nyiregyháza-ra érkezett az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítás megnyitására. Az érkező vendégeket a pályaudvar előcsarnokában Juhász Mihály a város, vitéz Elek Gábor pedig a kiállítás rendezősége nevében üdvözölte. A miniszter néhány szóval megköszönte a fogadtatást, majd a város ötfogatára szállt és a kiállításra hajtatott. A kiállítás bejáratánál Lázár Andor igazságügyminisztert dr. Mikecz Ödön államtitkárt dr. Szohor Pál polgármester fogadta és üdvözölte.

Lázár Andor igazságügyminiszter az üdvözlésre válaszolva, töb-

bek között ezeket mondta: A magyar kormány a magyar föld minden megmozdulását a legnagyobb gondnal és szeretettel kíséri. Nekem, mint a Tiszántúl miniszter-képviselőjének jutott az a megtisztelő feladat, hogy a miniszterelnök úr és a magyar kormány nevében ezen a kiállításon megjelenjek és azt megnyissam.

A miniszter kísérete ezután megtekintette a kiállítás helyiségeit s a látottak felett teljes megelégedésének adott kifejezést.

Délben közeled volt, amelyen dr. Borbély Sándor alispán mondta az első pohárköszöntőt a kormányzó-ra, utána Nánássy Imre képviselő Lázár Andor igazságügyminiszterre mondott felköszöntőt. A felköszöntőre válaszolva a miniszter

Elsőrendű
iskolacipőkOlimpia
cipő üzlet

Retikülök

Olimpia
bórdíszmű üzletSport és
vadászcipőOlimpia
sport üzlet

Piac utca 22.

Kerékpárt részletre Keszlernél vehet legolcsóbban.

Külső gumi	3.80
Tömlő	1.44
Csengő	0.38
Küllő	0.04
Wim lánc	2.80

Beccületes megtaláló

Dublin, szeptember 10.
Dublinban, Írország fővárosában különös véletlen játéka mentett meg két embert az érzékeny anyagi veszteségtől. Charles Monn dublini soffőr elvesztette pénztárcáját, amelyben hat font, egész heti keresete volt, amellyel munkaadójának el kellett számolnia. — A soffőr elvesztette volna állását, ha nem tud elszámolni a keresett pénzzel és kétségbeesetten kereste azt, mivel a hiányt nem tudta volna helyrehozni. Csak az a remé-

nye volt, hogy valami beccületes ember hiány nélkül visszaszolgáltatja neki a százötven pengőnyi összeget. És tényleg így is történt a dolog, mert egy Maud Brown nevű fiatal lány megtalálta a pénztárcáját, aki nem fogadta el a megtalálói jutalmat sem, mikor a soffőr szegénységéről értesült. — Néhány nappal később a soffőr hazamentében egy női retikült talált a földön, melyet kinyitott. A retikülönben hatvan font volt bankjegyekben, azaz a soffőr által elvesztett összeg tízszere és néhány személyi igazolvány. Képzhető a soffőr meglepetése, mikor az igazolványképen Maud Brown arcvonásait és nevét ismerte fel, aki az ő pénzét néhány nap előtt visszahozta.

Azonnal a fiatal leány lakására sietett. A kétségbeesett leány ekkor már bejelentette a nagy pénzösszeg elvesztését a rendőrségen. Kisírt szemmel nézett a soffőrré, képzhető volt azután az öröme, amikor megtudta, hogy a soffőr elvesztett pénzt hozta vissza. Az ír soffőr is gentleman volt azonban és ő sem fogadott el megtalálói jutalmat, hanem boldog volt, hogy néhány nap előtti jötevőjének szíveségét meghálálhatta.

BASKAY FERENC pénzügyigazgatóhelyettes lett

A pénzügyminiszter Baskay Ferenc pénzügyi főtanácsost a debreceni pénzügyigazgatóságnál pénzügyigazgatóhelyettesé nevezte ki.

A kinevezést általános rokonszenvvel fogadta Debrecen társadalma, hiszen Baskay Ferenc főtanácsos a debreceni pénzügyigazgatóság legkiválóbb és legmegbecsültebb főtisztviselőinek egyike. A trianoni szerződés következtében lett a pénzügyi kincstár tisztviselője, mert azelőtt az elszakított Lo-

sonc nagytehtényű polgármester helyettese volt. A debreceni pénzügyigazgatóságnál évek óta az egyes adóosztály főnöke s ebben a mai viszonyok között igen nehéz és felelősségteljes minőségben is teljes mértékben meg tudta szerezni az adózó közönség tiszteletét és szeretetét.

Baskay Ferenc megérdemelt kinevezése alkalmából nagyon sokan keresték fel szerencsekívánatukkal.

Debrecenben őrizték a csempészt szacharint

Valutavisszaélésben már elítélték őket. — A további eljárás folyik.

Budapest, szept. 11. A budapesti büntetőtörvényszék Horváth Géza tanácsa ma folytatta Fränkel Lajos és társai valutaugyében a tanuk kihallgatását. A bünper öt vádlottja, Fränkel Lajos, Adolf és Nándor, továbbá Askenázi Saul és felesége. A vád szerint Askenáziék Bécsbe utaztak s onnan két hatalmas bőröndben

20 kiló szacharint csempészték át a határon. A mesterséges édesítőszer azután

Fränkel Adolf postán tovább küldte Debrecenben lakó fivérének, Fränkel Sándornak.

A harmadik Fränkel-fivér is se-

gédkezett a büncselekményben, ő azonban ismeretlen helyen tartózkodik.

Az ügyész pengőkijánlás büntetéssel vádolta meg a társaságot. A csempészség miatt a debreceni törvényszéken folyik az eljárás. Miután — a vádirat szerint — a vádlottak a Bécsbe kivitt pengőkért vásárolták a szacharint, elkövettek a pengőkijánlás büntetést és emiatt kerültek a vádlottak padjára.

A vádlottak tagadták bűnösségüket, nem ismerték el, hogy a csomagban szacharin lett volna.

Fränkel Sándor azt vallotta, hogy egy Roth nevű embertől kaptak értesítést, amely szerint

két bőrönd érkezik Debrecenbe és felkérlik őt, hogy váltsa ki.

A törvényszék tanukat hallgattott ki, majd a perbeszéd elhangzása után

Askenázi Sault kéthónapi fogságra és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Fränkel Adolfot bűnrészesség címen ugyanilyen büntetéssel sújtotta, a többi vádlottat kisebb fogsázbüntetésre és pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Takarításért gyermektelen házaspár lakást kaphat. Ertekezni hétfőn: Burgundia 18.

Vígyszínház

Ma 3, 5, 7 és 9, holnap 5, 7 és 9 órakor

a legvidámabb új magyar film:

Édes a bosszu

Erdélyi Mici, Komár Julia, Páger, Ráday a főszerepben.

MAGYAR VILÁGHIRADÓ!
HAJDUHET MEGNYITÁSA.
CHAPLIN BOHÓZAT.

A Sportoló

aki maga is rekordteljesítményre törekszik, értékelni tudja a rekordereaményeket. A kategóriájában rekorderedménnyel működik az 56-os Orion rádió, mely, akár a szuper készülékek, egy gombbal kezelhető

ORION radio

KAPHATÓ MINDENÜTT

Darányi tervez, a Futura végez

A miniszterelnök októberre 20, novemberre 21, decemberre 22 pengős napraforgóarat helyezett kilátásba. — A Futura csak novemberi szállítást köt és 16—18 pengőt fizet.

A miniszteri ígéreteknek már olyan a természetük, hogy nem mindig egyeznek a később bekövetkező realitásokkal. Rendesen azonban elég távoli az az időpont, amikor bekövetkezik a csalódás. Kivételes eset, hogy ilyen hamar s éppen a kormányzervek részéről kapjon cáfolatot a miniszteri ígért, mint most, Darányi miniszterelnök hajdúheti látogatása után.

A múlt vasárnap tartott csak beszédet a miniszterelnök Hajdúbőszörményben s a beszéd keretében különösen a dorogiakat érdeklő ügyben, a napraforgó ára ügyében tett ígéretet. Azt mondotta, hogy októberre 20, novemberre 21 és decemberre 22 pengős napraforgóarat szab meg a kormány.

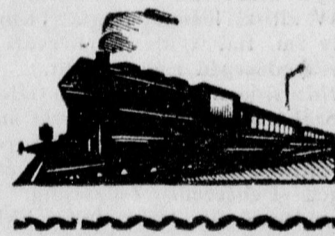
Még az utolsó napja zajlik vasárnap a hajdúhétnek s máris nyilvánosságra jutott a Futura hirdetménye, amelynek a hajdúdorogiak nem fognak annyira örülni, mint a miniszterelnöki ígéretnak. A Futura, a kormány terményértékesítő szervezete ugyanis közli, hogy októberben nem is vásárol napraforgómagot, csak novemberi szállításra vásárol s akkor is csak 16—18 pengőt fizet a napraforgóért. A Futura vásárlási táblázata szerint éppen a dorogiak, akiket a miniszterelnök úr megemlített, 16 pengő 45 fillért kaphatnak a napraforgómagért.

Hja ilyen az élet: miniszterelnök tervez, de Futura végez.

MEGÉRKEZTEK

az

ősz ujdonságok!

Női készruha osztály:

Angol kabát, raglán és bevarrott ujjal, hálás dubl anyagból	már	P 24-től
Fekete kabát, avatanyagból (sirax) perzsa gallérral	már	P 52-től
Fekete téli kabát, jó anyagból, róka (bár) szőrmével	már	P 29-től

Férfi készruha osztály:

Őszi raglán lóden kabát	már	P 23-től
Átmeneti dubl kabát, kitünő minőség	már	P 30-tól

Női divatkabátok (kék, zöld, barna színekben) óriási választékban.

Intézeti ruhák és kabátok (Svetits és Dicz, valamint az összes iskolák részére) minden nagyságban.

Benyáts ÁRUHÁZ

MEGHALT FÜREDI JÓZSEF

A Debreceni Kereskedelmi Utazók Egyesületének nagy gyásza van: 70 éves korában meghalt Füredi József, az egyesület egyik legrégibb és legérdemesebb tagja. Füredi József általános köztisztelőben és becsülésben állott nemcsak kartársai, de mindenki előtt, aki csak ismerte. Halálát hat gyermekén kívül kiterjedt rokonsága és jóbarátainak, ismerőseinek se-rege gyászolja. Temetése vasárnap d. u. 3 órakor lesz az izraelita temető hatoltasházából.

Egyéves Kereskedelmi Akadémiai Szaktanfolyam
Középiskolában Érettségizettek Számára
(Leantartja a Debreceni Kereskedő Társulat)

Érettségizett férfiaknak és nőknek egy év alatt alapos kereskedelmi szakképzést nyújt, mellyel kereskedelmi gyakorlati kenyérkereső pályára léphe- nek.

Pótbeírások
szeptember 13-ig.

Fajékoztatást nyújt személyesen, telefonon (15-19) vagy postán az

Igazgatóság.
Ferenc József-ut 8.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI BÉRLŐK FIGYELMÉBE!

A Csokonai-színház földszinti irodájában megkezdődtek a bérlő-előjegyzések. A színház igazgatósága kéri a tavalyi t. bérlőket, hogy f. hó 15-ig váltsák ki helyeiket. Új bérlők igényezzenek jó helyeket biztosítani a jubileumi évre.

Miklóssy Klári, szính. titk.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szarvas Péter fm., fia Péter, Polgár Sándor borbély leánya, Judit, Végh Lajos fm. fia, Iván, Grósz Armin utazó fia, Pál, Szabó József MÁV altiszt leánya, Mária, Kun Gergely fm. fia, Gyula, Fehérvári Tibor kereskedő leánya, Edit.

Házasságok: Gy Kovács Gábor fm. — Szabó Mária, Nagy Ferenc ács s. — Arany Eszter, Szabó József kereskedő — Ambrus Jolán, Szabó István éttermi- segéd — Debreceni Zsuzsanna, Czani- nesz Dezső fm. — Gáti Julia, Eklé János szerelő s. — Kutasi Erzsébet, Bor- bély Gáspár vm. hajdú — Kiss P. Etel- ka, Bodnár József kőműves — Vojtki Ilona, Tóth László fényező — Szima Ana, Erdélyi Tibor gazd. tanár — Villy Ilona.

Halalozások: Kiss Ernő ref. 17 éves, Kishegyési út 40. Pető Ilona ref. 2 hónapos, Szoboszlai Papp István u. 5. Kállai Erzsébet, ref. 24 éves, Teleki u. 90. Füredi József izr. 70 éves, Arany J. u. 30. Óz László ref. 14 na- os, Magyar u. 8.

— **Beiratkozások a zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozni lehet naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Be- iratási díj 6 pengő. Tandíjak alsó osztályokban 8 pengő, középosztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 P. zeneművészeti főiskolára készülők 15 pengőt és zenei ododában 3 pengőt fi- zetnek havonta. Felvételi vizsgák: szeptember hó 11. és 13-án délután 3 —6 óráig. Tanítás szeptember hó 14. napján kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdményeken és a zeneiskola tit- kári hivatalában, Vár ucca 1. szám. te- lefon : 33—96. alatt nyerhető.

Moskovits József úriszabósága
A legmodernebb divat szerint készíti
elegáns ruháját,

raktáron levő legfinomabb anya- gokból és behozott szövetekből
Piac u. 41. Alapított 1900.

Fülöpné Moskovits Lili

Legújabb divat szerint készíti
női angol

kosztümöt és kabátot

elsőrendű kivitelben.
Piac u. 41. Bejárat a kapu alatt.

Elkeseredett harcok a japán-kínai fronton

Peking, szept. 11. Az északkeleti japán repülőtereken olyan nagy- számban vontak össze legújabb mintájú közepnehöz és nehéz bom- bázó repülőgépeket s vadász- repülőgépeket, valamint léghá- rító ágyúkat, amilyenre Keletáziá- ban eddig még nem volt példa. Kína állítólag légitámadást tervez a japán állások ellen.

Tokió, szept. 11. Sir Robert Craigie, az új angol nagykövet szombat délelőtt a nagykövetség- ről a császári palotába hajtatott, ahol átnyújtotta a császárnak megbízólevelét. Jólétesült körök-

ben a megbízólevelét átnyújtásával kapcsolatban felállítják az angol- japán kapcsolat mérlegét.

Bár japán körökben kételkednek abban, hogy az angol-japán fe- szültség már a közeljövőben enyhül, mégis az angol nagykövet megbízólevelének átnyújtásával kedvező előjelet látnak.

Tiensin, szept. 11. A harctérről érkező jelentések szerint a kínai csapatok Macsang elfoglalása után menekülésszerűen vonultak vissza dél felé. A japán csapatok elkesere- dett közelharcok során szorították ki a kínaiakat Macsangból.

FENG a keresztyén tábornok

Aki nyakonütött egy tábornokot

Régi jegyzetek közt kotorászva, egy rongyos noteszben félig elfelejtett névre bukkanok: Friedrich Kampmann. Ebben a pillanatban megjelenik előttem egy fanatikusan sovány arc, kis hegyes ősz kecskeszakáll és a nikkelt szeme alatt két mélyenülő szem. Hosszú fekete lelkész- kabátja valami donkihótei külsőt adott ennek az embernek, pedig sok jellegze- tes vonás volt benne.

Lassan motozok az emlékek lomtá- rában. Friedrich Kampmann...! El- mosódott jegyzetek alapján fel tudom idézni akkori beszélgetésünket, amely ma, tíz év után különös aktualitást nyert.

Kampmann, a holland-amerongeni misszióház főnöke volt és ilyen minőségben harminc évet töltött Kínában.

Kínában tízezerrel vannak emberek, akik áttértek a keresztyén vallásra és ebben a tértől munkában nem csekély része volt Kampmannnak. Csang-Kai-Sek, az öntudatra ébredt Kína mindenható diktátora maga is keresztyén és különösen a vezető kínai körökben hódít erősen a keresztyén gondolat. De talán még Kampmann is nagyobb része volt a keresztyéniség terjesztésé- ben Feng-nek, a boxerlázadás híres tábornokának, akinek lényében szor- tos módon egyesült a legmélyebb em- beri érzés a legkegyetlenebb brutalitással.

Feng csalódása

Amit Kampmann annakidején Feng tábornokról elmondott, azért bír most érdekességgel, mert a forrongó Kínában új embertípus van kialakulóban s ennek a típusnak legjellegzetesebb példánya volt Feng tábornok.

— Egy uccai prédikáció alkalmával — mesélte annakidején Kampmann — az evangéliumról beszéltem a szájítató tömegnek. Azt mondtam, hogy az evangélium tanításai szerint, akinek két kabátja van, az egyiket odaadja a felebarátjának. Az emberek nevettek ezen a furcsa okoskodáson, a poron- tyok visítottak és egyszerre csak a prédikációs asztal elé lépett egy su- hanc. Mélyen a szemem közé nézett és ezt kérdezte:

— **Te azt mondd, idegen, hogy az egyik kabátunkat adjuk oda felebarátunknak?**

— **Ugy van, flam, így cselekszik az igazi keresztyén.**

Kampmann ezután így folytatta visszaemlékezéseit:

— **A suhanc erre szó nélkül fel- kapta az előttem álló prédikációs asztalt és el akart rohanni velem. Megragadtam és nyakonvágтам. A suhanc erre pityeregve mondta: „De hiszen te jó keresztyén vagy, idegen és neked még van több asz- talod is.”**

Kampmann tündöve tette hozzá: — Ez volt Feng ázsiai szívének első nagy csalódása a keresztyéniségben. Mert ez a suhanc volt a későbbi Feng tábornok.

A boxerlázadás rémképei

— A boxerlázadások idején — foly- tatta visszaemlékezéseit a páter — új- ból találkoztam Fenggel. Akkor már magasrangú katonatiszt volt, egész hadtest parancsnoka. A boxerlázadás jelszava volt: „Belefojtjuk az idegene- ket a tengerbe.” Feng parancsot ka- pott, hogy csapataival fogjon körül egy missziótelepet, ahová félelmükben menekültek a külföldiek. Itt együtt volt katolikus és református pap és a menekültek között is voltak minden- féle vallásúak. A missziótelep barakk- jaiban ezekben a napokban rémület és fejvesztettség uralkodott. Az ország- ból a legszörnyűbb vérengzések híre érkezett és tudtuk, hogy katonai se- gítségre nem számíthatunk.

Emlékszem, amikor Kampmann er- ről beszélt, kezével végigsimította ar- cát, mintha pókhálót akarna leszedni. Talán a nyomasztó emlékeket kergette el magától. Azután így folytatta:

— En akkor egészen fiatal pap vol- tam még. Saját szemémmel láttam, hogy egy ősz pap Feng elé állt és azt mondta:

— **Mit akartok ti tőlünk, akik csak jót tettünk veletek? Gyerekeiteket a saját iskoláinkban neveltük fel, bete- geiteket mi gyógyítottuk.**

— Feng megállt szétterpesztett láb- bal a pap előtt és arcuköpte. A kato- nák vigyorogva emelték lövérsre feje- vereiket. Erre egy kis amerikai mis- ziósnővér ugrott elő és sikoltozni kez- dett:

— **Ha embervér kell nektek, vegyé-**

tek el az én véreimet, de a testvéreimet ne bántásatok!...

— **Itt elhomályosodnak az emlé- keim — beszélt tovább Kampmann.**

— **A vértüredő, aminek tanuja let- tem, felülmúlt minden kegyetlene- séget, amit emberről fel lehet tenni.**

A chunai missziótelepen 152 emberi mészárszék le. Hónapokig menekül- tünk faluról-falura, városról-városra és csak akkor kezdhettük meg újra a missziós munkát, amikor az európai államok egyesült csapatai megérkez- tek és elfojtották a lázadást. Akkor is sokáig katonai fedezet mellett végez- tük munkánkat.

Kampmann ezután újból visszatért Fengre, akit barátjának nevezett.

Egy kínai közmondás

— Annyi bizonyos, hogy ez a ször- nyű jelenet nagy bátással volt Fengre. Akkor értette meg igazán a keresz- tyéniség lényegét, amikor látta, hogy mennyi emberi önfeláldozás indította lehet. Ezzel később Feng bevallotta, hogy erősen ingadozott, amikor pa- rancsot adott az öldöklésre és végül is csak azért adta ki a parancsot, mert tudta, hogy a felbőszült és vérszomjas katonákat úgysem tudná visszatartani.

— Ezután már csak a keresztyén Fenggel találkoztam és meglepődtem azon a változáson, amelyen keresztül- ment. Ekkor már ezredes volt és va- sárnaponként missziós papokat hívott magához, hogy a katonák közt bibliát olvassanak.

Neki köszönhetjük, hogy a kínai hadseregben ezrével tértek át a katonák a keresztyén vallásra és ezután vasárnaponként szétmen- tek a falvakba és maguk is misz- ziósi munkát végeztek.

Van egy kínai közmondás: „A jó vas- ből nem csinálnak szöveget — a jó em- berből nem lesz katona.” Ez a köz- mondás azért tartotta magát a nép közt, mert a régi kínai tábornokok raboltak és fosztogattak azokon a he- lyeken, ahol keresztülvonultak.

Feng katonái maguk védelmezték a népet a rablók ellen.

Azóta Kínában nem használják ezt a közmondást. Néha európai újságok- ban látom Feng nevét és mindig vá- rom, hogy egyszer csak beállít hoz- zám, leül az asztalhoz és

Pál apostolról kezdünk vitatkozni.

Annak idején, amikor elbúcsúztam Kampmanntól, a missziós páter azt mondta, hogy visszamegy Kínába. Megígérte, hogy időnként fog írni. Leg- utoljára három év előtt kaptam leve- let tőle, egy ismeretlen nevű kínai fa- luból. Azóta nyoma veszett. Valószínű, hogy a véres események sodra elra- gadta...

NYÁRI ÁRUMAT mélyen leszá- litott áron árusítom — KERTÉSZ, Széchenyi ucca 22.

A WINDSORI HERCEG A MATYÓ-LAKODALOMBAN

Borsodivánka, szept. 11. A wind- sori hercegi pár szombaton a kas- tély terraszán elfogyasztott reg- gelit után sétalovaglást tett, majd vadlibavadászatra ment. Délután hosszabb sétát tett a kostély gyö- nyörű parkjában. 6 óra tájban a windsori herceg azt az óhaját fe- jezte ki, hogy részt akar venni azon a lakodalmon, amely Olasz József gazdálkodó házában fog le- zajlani és amelyre ők is meghívást kaptak. A lakodalmas házból már mintegy 200 meghívott várta a hercegi párt és érkezésekor egé- verő éljenzéssel köszöntötték őket. A herceg magához kérte az új párt, akinek nemetül sok szeren- esét kívánt és egyben intézkedett, hogy a fiatal pár gazdag ajándé- kot kapjon.

Uram!

A következő előnye van, ha szövetségi gilet kizárólagos terítészövet szan-
uzleiben szerzi be:

Oriási választék.

Szakértelem! Iztés!
Állandóan új minták!
A legolcsóbb árak!
Vásárlás előtt

tekintse meg
Feldheim Imre

POSZTÓHÁZ

szencsációs öszi-ajdonságokkal zsáfolat
kírákat és raktárát.

SVETITS PALOTA

Tarka sorok

SZINTE hihetetlen, vagy ha nem is hihetetlen, de mindenesetre a boldog békevilágba illő az a történet, amelynek színhelye az egyik szomszédos városka. Kis vidéki színtársulat hintette és hirdette a kultúrát a városban, de nem lehet azt mondani, hogy túlsok volt a kultúrások a lakosságban. Ha csak félig megtelt a nézőtér, az igazgatóval nem lehetett birni, olyan boldog volt. Valamelyik nap azonban rájuk mosolygott a szerencse. Az első sorban helyet foglalt a környék fiatal földesura és dörgő tetszésnyilvánítások között nézte végig az előadást. Dramát játszottak s az utolsó felvonás utolsó jelenetében tragikus módon kiszenvedett a hős. A fiatal földbirtokosnak annyira tetszett a jelenet, hogy amikor a függöny le-
gördült, harsányan követelte, játsszák el még egyszer a harmadik felvonást. A színészek először töprengtek, de az igazgató odarohant hozzájuk és így szólt: »Uram, ennek kétezer hold földje van! El kell játszani még egyszer a harmadikat!« S a függöny felgördült és újból megkezdődött a harmadik felvonás, amit elejétől végéig eljátszottak. A hős még egyszer szabályszerűen meghalt. A földbirtokos pedig öt darab százast nyújtott át az igazgatónak.

DÜHÖNG a kétségbeesett futurizmus, aminek debreceni apostola dr. Szentmihályi János. A napokban találkozott egy újságíróval, akit így szólított meg: »Mond, kérlek, ma délután nem találtál engem valahol?« Az újságíró higgadtan közölte, hogy nem, mire dr. Szentmihályi megmagyarázta: »Mert kérlek szépen, egész délután keresem magam mindenütt, sürgős beszélni valóm van velem!«

MÉG bizonyára vannak, akik emlékeznek Debrecenben Sziklay Jenőre, aki ezelőtt hat évvel főrendező volt a Csokonai színházban. Sziklay azóta a szegedi színház igazgatója lett és a tiszpartai színház azóta sokat hallat magáról figyelemreméltó produkcióival kapcsolatosan. — Most, mint halljuk, Sziklay Jenő nemcsak mint színigazgató népszerű Szegeden, de elismeréseméltó tevékenységét fejt

ki a nyugdíjas és nyomorban élő színészek érdekében is. Kisebbszerepekben ugyan, de fellépteti őket és ezáltal jelentős támogatást nyújt megélhetésükhez. Ugy értesültünk, hogy ennek alapján a debreceni nyugdíjas színészek is kérik fogják a Csokonai színház igazgatóját, hogy valósítsa meg ugyanazt, amit a szegedi színigazgató. — Bizonyosra vesszük, hogy Horváth Árpád teljesíteni fogja ezt a kérést.

MODERN főregirőlövállalat alakult Debrecenben. Az egyre korszerűbbé vált vállalat fiatal igazgatója tegnap este moziban volt, ahol egy bolha megtámadta és bosszúból alaposan megcsippte. Az igazgató dühösen felszisszent: »Vajjon tudja ez a szemtelen féreg, hogy kit csipett meg?!«

EGY debreceni jogász néhány héttel ezelőtt Kabára utazott, de a poggyászat a vonaton felejtette. — Csak akkor vette észre a dolgot, amikor a vonat már messzejárt. Az állomásról gyorsan a püspökladányi pályaudvarra telefonált, hogy vegyék le csomagját és küldjék vissza, de ott azt felelték, hogy nagyon sajnálják, azonban nem érnék rá ilyesmivel foglalkozni. A poggyász így zavartalanul eljutott Budapestre. Hosszas levelezgetés

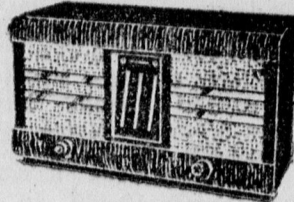

Megérkezett

ÉS MINDENKI RAJONGÁSSAL VESZI KÖRÜL...Ő AZ EURÓPAI VEVŐ SZUPERRÁDIÓK KIRÁLYA A PHILIPS

WINDSOR

után végre visszaküldték a bírondöt Debrecenbe, de mellékeltek egy esköpenyt és egy aktatáskát is hozzá. A budapesti állomástönök-ség tudatta, hogy ezeket a tárgyakat is a bírond mellett találta, így tehát az is bizonyos a joghallgatóé. Mondanunk sem kell, hogy az esköpeny és az aktatáska tulajdonosa ismeretlen.

(c. gy.)

A bíró ekkor békítési ajánlatot tett, de az asszonyok gögből nem akarták felajánlani egymásnak a sajnálkozást. Így aztán a bíróság elrendelte a tanúkihallgatásokat és elnapolta a tárgyalást. A második tárgyaláson aztán megjelentek a tanúk, de a két vádlott, illetve feljelentő maradt távol. Kiderült, hogy közben magánutou kibékültek.

Igy aztán a bíróság megszüntette a további eljárást.

Megtépte egymást két mámoros barátinó

Különös verekedési ügy került a bíróság elé. Két asszony jelentette fel kölcsönösen egymást s mind a kettő azt állította saját magáról, hogy amikor a verekedés történt, illuminált állapotban volt. Még a tavasszal történt, hogy a házának udvarán dolgozott Tóth Mihályné. Nem vette észre, hogy az uccán arra felé közeledik barátinóje, Sas Istvánné, mégpedig feltűnően jókedvűen és duhajos hangulatban. Sasné, amikor odaért és meglátta a kertben dolgozó barátinójét, harsogó kacagásban tört ki.

— Mit nevezsz? — egyenesedett fel Tóthné.

Sasné még mindig derűsen válaszolt:

— Azon, hogy te is görnyedsz, amikor jöhetnél velem mulatni!

Tóthné kijelentette, hogy nem ér rá, mert dolga van, aztán hozzáfogott megint a gyomláláshoz. Sasné azonban mérges lett, amiért barátinóje nem folytatta vele a beszélgetést és felkapott egy kődarabot, amit Tóthné hátához vágott. Az ütés súlyos volt, Tóthné felsikoltott, aztán kezében az egyik kertészszámmal kirohant és fejbévágta Sasné.

Hosszas és heves verekedés kezdődött, egymás haját tépték és kölcsönösen összekarmolták az arcukat, végül is a szomszédok választották szét őket.

A dologból természetesen per lett. Még pedig Sas Istvánné tett először feljelentést feltűnően durva becsületsértés címén, volt barátinóje ellen. Tóth Mihályné ugyanezen a címen viszonyvádat emelt és így mindketten a vádlottak padjára kerültek.

A tárgyaláson Sasné előadta, hogy alig emlékszik valamire.

— Csak nem rossz a memóriája? — kérdezte a bíró.

Sasné tagadólag rázta a fejét: — Kitűnő. De aznap délelőtt jó kedvem támadt és el mentem egy kicsit a kocsimba az uramhoz. Ott aztán együtt ittunk és már alaposan be voltam esüve, amikor eljötttem.

Tóthné is meglepő vallomást tett.

— Nem szoktam én inni, bíró úr — mondotta —, de előző este az uram valamilyen kisüstön főtt pálinkát hozott haza és nagyon dícsérte. Reggel aztán gondoltam, megköszölnöm, milyen az, amit olyan nagyon dícsér. Ittam egy kicsit belőle, de az is megártott nekem. Ezért aztán nem tehetek róla, ha egy kicsit tulheves voltam.

Külön asztalokon

ismét sok

olcsóság a

KLEIN Divatházban

Női ruhaszövet

divatos színekben 1'58

Sötétkék és fekete

gyapjuszövet télikabáttra 140 széles 6'90

Délutáni és estélyi

ruhákra kiváló minőségű divatanyagok műselyem fonalból 3'50

Paplanselymek

kiváló minőségű műselyem fonalból 140 cm. széles 3'90

Pongyola matlassé

igen nagy választékban 1'95

Az idény divatkülönlegességei

Eredeti angol és trancia kabát, costum és ruhaszövetajdonságok már raktára érkeztek, és gyönyörű váasztékekkel szolid árak mellett állók a m. t. Közönség rendelkezésére.

POMPOLA

úriszabó

készít mindennemű férfiruhát. Elsőrangú munka. — Legújabb szabás. — Boesky fiúruhák. Csapó ucca 34. szám, udvar.

1.200.000 PENGÓ FOLYT BE

AUGUSZTUSBAN

A VÁROSI ADÓHIVATALNAL

A városi adóhivatal statisztikája szerint az elmúlt augusztus hónapban a városi adópenztárnál 1.166.832,04 pengót fizettek be adóba. Ez az összeg 67.097,24 pengóval több, mint tavaly augusztusban befolyt.

Korona Festékház
Isapó-u. 22. árban
Szentanna 10-12. minőségben
Petőfür 6. vazel!

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Baczó Balázs, Kistemplom délelőtt 9 órakor Szabados László, 11 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Szentes László, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Siposs Imre, Árpádtér délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Molnár Gyula, Ispóty délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Benkő Károly, Homokkert délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Lajos, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Szilágyi László, Nyilastelep délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 3 órakor Mezey Béla, Csapókeret délelőtt 10 órakor Úray Sándor, délután 3 órakor dr. Danesházy Sándor, Nyulas délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor, Horthy Közkórház délelőtt 9 órakor Siposs Imre, Bánk délelőtt fél 10 órakor Biró Béla, Dombostanya délután 2 órakor prédikál és urvacsorát oszt Halász András, Szepes délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Papp Geza, Diószegi út délelőtt 11 órakor Biró Béla, Köséslyszeg délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre, Ondód Vedresdülő délelőtt 10 órakor Rápolyt Árpád, Kunpálhalma délután 2 órakor Rápolyt Árpád, Pallag délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, Téglavető délután 3 órakor Kovács Árpád.

A róm. kat. templomban és kápolnában. Rendes miserend, reggel 6, 7, 8, 9 órakor, 8 órakor diákmise. Fél 10 órakor nagymise, prédikációval. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12, és fél 1 órakor. A kertségi kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet Prédikál Pass László. Délután szóránystentisztelet Hajduszoboszlón és Püspökladányban. Prédikál Bőjtős Sándor. Este 5 órakor esti istentisztelet a Miklós u. templomban. Prédikál Pass László.

A gör. kat. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor deák- és katonamise, délelőtt 10 órakor nagymise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkes mondja, délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérszóna, délután 4 órakor vecsernye utána szentmisemádás. — E hó 14-én, kedden a Szentkereszt felmagasztalása ünnepén vasárnapi rend.

A baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zene-számokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

Gerendaj Debreceen.

Sírkőgyár

Raktár: Hunyadi ucca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legelősebb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

Terhes őszi költségvetés — a szülőknek

A két hónapi vakáció után megnyitott az iskolák kapui, a tanulóifjúság visszaült az iskolapadokba. Kora reggel újra benépesülnek az uccák siető apró néppel, diáksapkás gyerekekkel, pelyhedzőállu maturándusokkal és minden visszatért a rendes kerékvágásba, komoly és serény munka folyik mindenütt.

A diákok hamar megszokják a változást, legtöbbször még örülnek is a régi pajtásoknak, az új iskolaév örömeinek, érdekességeinek. A szülőknek már komolyabb gondokat jelent minden új tanév, amely a rendes őszi gondokat még megtézi az előírt tankönyvek, irkák, írószerek beszerzési költségeivel. Fel kell fegyverezni a fiúkat és lányokat mindazzal, amit az iskola előír és ezek a fegyverkezési költségek bizony meglehetősen túlzottak.

Már a beíratási díj is szinte áthághatatlan akadályt jelent a legtöbb szülő számára. Harminc—negyven pengő beíratási díjat kell lefizetni a középiskolákban, ahol az első napokban már esedékes az első negyedévi vagy havi tandíj fizetése is. Az iskolák igyekeznek segítségére lenni a szegényebb sorsú tanulóknak és ha már a beíratási díjban nem is adhatnak engedményeket, az iskolai segítőegyletek legnagyobbbrészt ellátják tankönyvekkel őket. De sok-

szor még a jobb módú szülők is kérik a segítőegyletek segítségét, mert a tankönyvek hihetetlenül drágák.

Egy-egy polgári iskolás kötelező tankönyvei összesen 25—30 pengőbe kerülnek, a középiskolák felsőbb osztályai látogatóinak pedig 50—60, sőt 70 pengős kiadást jelentenek. És ezenfelül a sok írka, írószer költsége, a gyerekek kiruházása — ennyi teher az őszi küszöbén amúgy is agyonterhelt szülőket, főképpen a többgyermekes családoknál, komoly gondokba sodorja.

A szülők lehetőleg használt könyveket vesznek. A diákok ilyenkor adják el mult évi könyveiket fél, sőt negyedáron. A könyvkereskedésekből már az első napon elkapták a használt tankönyveket, az újakat pedig szinte képzelenség megfizetni.

— 182 pengőt adtam ki ezen a héten egyetlen gimnazista fiamra — mondja az egyik szülő. — papirt, ceruzát veszel elő és rögtön ki is számolja:

— 32 pengő beíratási díj, 20 pengő tandíj, 50 pengő könyv, 10 pengő füzetek, 10 pengő táska és írószerek, 60 pengő egy olesó iskolai ruha és kabát. Összesen 182 pengő.

Most képzeljük el a sokgyermekes családapák helyzetét.

és az esetek legnagyobb részében a járandóságok kiutalása a vállalkozók részére szabályszerű időben történik, a Közzállítási Szabályzat 81. paragrafusában megállapított kamattérítésen túlmenő

késedelmi kamatnak a vállalkozó részére való felszámítását az iparügyi miniszter úrral egyetértően megengedhetőnek ne tartom.

Az ipartestület előjárósága amely a napokban tárgyalta a belügyminiszter leiratát, elhatározta annak közlését az összes szakosztályokkal, azzal a figyelemmel, hogy amennyiben valamelyik iparosnak panasza lenne közzállítási eredő követeléseinek késedelmes kifizetése miatt, úgy a leíratra való hivatkozással tegyen a mulasztást elkövető közeg ellen fegyelmi följelentést.

— A vér felfrissítése céljából — kiváltképpen olyan egyéneknek, akinek bélürülése elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és éjjel nem tud aludni — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet inni. Az orvosok ajánlják.

Közzállítási eredő iparos követelés késedelmes kifizetése miatt késedelmi kamat nem követelhető

A szombathelyi ipartestület fölterjesztést intézett a kormányhoz, hogy az iparos-követelések késedelmes kifizetése esetén ugyanolyan kamattérítést élvezzen követelése után az iparos, mint amilyen kamattérítést kell az iparosnak fizetni főnálló adó- és OTL-tartozása után.

A belügyminiszter most választott a szombathelyi ipartestületnek. Leíratában a következőket állapítja meg:

»A vállalkozók részére részfizetések, illetőleg a végjárandóságok kifizetésének módját és idejét a Közzállítási Szabályzat 80. és 81. paragrafusai kellőképp szabályozzák. Tekintettel arra, hogy a Közzállítási szabályzatban foglalt rendelkezések betartásáért az eljáró

köztisztviselők felelősek

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, illetve apósom

Farkas József

földbirtokos

szombat hajnali 2 órakor hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt.

A megboldogult földi maradványait vasárnap délután 4 órakor temetjük Miklós ucca 37. alatti gyászaházban.

Gyászolják:

Testvérei:
Özv. Ernst Béláné
szül. Farkas Herminé
Özv. Fischbein Sámuelné
szül. Farkas Etelka
Özv. Mendel Sámuelné
szül. Farkas Gizella
és a kiterjedt rokonság.
Felesége: Farkas Józsefné
szül. Grosz Róza.
Leánya: Feldmesser Lászlóné
szül. Farkas Lilly.
Veje: Feldmesser László
és egyetlen unokája:
Feldmesser Zsuzsika

DANKÓ

temetkezési vállalat
üzlethelyisége met

Piac u. 28. alá

(Gambrinus passage) helyeztem át.

Ekli József.

DEBRECENI IPARI KÖZIGAZGATÁSA AUGUSZTUSBAN

Augusztus hónapban Debrecen város iparügyi osztálya 51 iparjogosi vizitát adott ki, iparmegszüntetési 37 esetben történt. Munkakönyvet 58 darabot adtak ki, tanonszerződést 6 esetben kötöttek, felszabadult 4 tanonc. Járva-kelve árusításra 1 engedélyt, jogelismelési díj ellenében letelepedve árusításra 9 engedélyt, helypénzfizetés melletti letelepedve árusításra 6 engedélyt adtak ki.

ARLEJTÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni református egyházi árvák részére szállítandó kb. 140 pár cipő, 80 db fiú és leány ruha készítésére vonatkozólag a »Zárt« írásbeli ajánlatok 1937 szeptember 20-án déli 12 óráig adhatók be az egyházi hivatalban, — (Kálvin tér 17. sz.). A részletes feltételek megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Debreceni Helyi Vasút. Hirdetmény. Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 13-ától, hétfőtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar Nagyerdei vonalon az »1« és »2« irányjelző számmal ellátott villamos vonatok délelőtt 10 órától délután 5 óráig közlekednek. Délelőtt 10 óráig és délután 5 órától pedig minden villamos vonat »1« irányjelző számmal ellátva a Vilmos Császár körúton át fog közlekedni. Debrecen, 1937 szept. 11. Az üzletigazgatóság.

Felhívás az úszni tudó ifjúsághoz.

A Magyar Úszó Szövetség Debrecenben szeptember hó 19-én délelőtt 7 órától a nagyerdei városi uszodában rendezi meg az Úszó Napot, melyen mindenki indulhat, ki 50 métert le tud úszni. Úszás után helyben megkapja a Musz »U« jelvényét. Akik pedig az 50 m melluszást 55 mp alatt, 50 m hátuszást 55 mp alatt, 50 m gyorsuszást 48 mp alatt leusszák, a Musz »S« jelvényét kapják meg. Az úszásra jelentkezni lehet a középiskolásoknak a tornatanároknál, leventéknek az oktatójuknál, kik a névsort felfektetik a jelentkezőkről. Az úszónappal összefüggő minden felvilágosításért Lengyel László vezető főoktatóhoz, a Musz kerületi intézőjéhez kell fordulni. (Bethlen u. 10.)

A nemzet nyomorgó napszámossai

Megdöbentő a debreceni nyugdíjas színészek helyzete — Megrázó kiáltvány a magyar kulturvilághoz a nyugdíjas színészek sorsának enyhítéséért

A függöny lehull, kigyulladnak a csillárok és a nézőtérben felzúg a taps. A színész kijön a függöny elé és hajlongva köszöni meg az ünneplést.

A színész ilyenkor boldog. Fialtal és életerős, alkotni tud és sikerei vannak. Siker az életben és a színpadon.

De az idő mulik, a színész megöregszik, vége a daliás szerepeknek és lassankint eltompul a nézőtér lelkesedése is. S eljön az idő, amikor ott kell bagyonia a színpadot, amikor a függöny hosszú időre legördül mögötte.

A színész csendes öregember, aki fáradtan és szomorúan jár, csak a szemében lobog még a művész örök fiatalosságának tüze.

De a sikereknek már vége, az öreg színésznek nem tapsol már senki. A szép emlékek már csak őbenne élnek, de az emberek hálátlanok és a mások emlékeivel nem törődnek. Olykor az arányai sem.

Az öreg színésznek már nyugdíjas színész a neve, a pénzt már nem az igazgató fizeti neki, hanem postán kapja.

S a színész, akinek százak és ezrek tapsoltak valamikor, amikor megjelent a színpadi fényben s amikor leereszkedett a függöny, most magára hagyatva él, nem maradt meg számára semmi, csak az emlékei és a kis nyugdíj.

De a nyugdíjas színészek nyomora szinte elképeszthető. Ugyazólván hihetetlen, hogy mennyi az az összeg, amit évtizedes múltú, egykor kitűnő színészek kapnak a nyugdíjgyűjtésüktől. Vannak színészek ötven-hatvan éves múlttal, akik 10—12 pengőt kapnak havonta, de aki tizenötöt kap, az már vagyonos ember közöttük.

Felkerestük az egyik ismert nevű debreceni nyugdíjas színészt, Kassay Károlyt, aki feleségével és fiával lakik a Rothermere-ucca 29. szám alatt. Kassay Károly a legnagyobb magyar vidéki színházak tagja volt, évtizedekig játszott a kolozsvári Nemzeti Színházban és a debreceni társulatnál, de éveket volt Temesvárott, Aradon és Nagyváradon. Ugyancsak évekig volt tagja a fővárosi Népszínháznak, ami a jelenlegi Nemzeti Színház őse.

Kassay Károlyt nagyon sokan ismerik Debrecenben.

— De azt nagyon kevesen tudják — mondja ő maga, hogy milyen rettentő helyzetben vagyunk mi, nyugdíjas színészek. Én kérem, negyven évig fizettem a nyugdíjintézetbe a tagsági járulékat és most

havi tizenöt pengőt kapok, ebből kell megélni családommal.

De ez a tizenöt pengő még nagy szó, a többiek ennyit sem kapnak. Van egy nyugdíjas színész ismerősöm,

84 esztendő, felesége majdnem ennyi és mindketten kitűnő színészek voltak valamikor. Kettőn

összesen huszonhat pengő nyugdíjat kapnak.

Elmondja Kassay Károly, hogy a közelmúltban kiáltványt intéztek a nyomorgó nyugdíjas színészek a magyar kulturvilághoz és az illetékes kormánytényezőkhöz.

— Itt van nálam ez a kiáltvány — szól és előkeresi a nyomtatott ívet.

Kezébe veszi a kiáltványt és fáradt, elcsukló hangon olvasni kezdi a megrázó szöveget:

„A boldog Nagymagyarország színesztársadalmának többszáz tagja a szó legszorosabb értelmében közelharcot vív az éhhalállal. Koplálnak, rongyokban járnak, hideg szobában laknak, szegyenkeznek a társadalom előtt, túrik a megaláztatásokat, terhére vannak mindenkinek. Minden emberi nyóvt megcsufolva cipelik keserves, reménytelen életüket. Ki ez a többszáz magyar színész? A háboru előtti és alatti idők művészei. A nemzet napszámossai, akik hirdették a magyar szót, a magyar dalt, akik tökéletesebb kulturmunkát és propagandát végeztek a magyarság részére minden diplomáciánál. A csehek, a szerbek, a románok, a tótok, a németek örömmel jártak a magyar színházakba, szerették, becsülték a magyar színészeket, tapsoltak nekik és asztaluknál vendégül látták.

Jött a nagy háború. Felöltöttük a katonaruhát és ott voltunk a többiekkel egy vonalban. Ott van egy márványtábla az Országos Színészegyesület székházában. Hósi halottunk 42, nagyszámú rokkant. Amikor a magyar kormány kiadta a jelszót, hogy nemcsak vérrel, hanem anyagiakkal is segítsük szegény hazánkat, ott voltunk az elsők között és öregségünk egyetlen támasztékát, nyugdíjvagyonunk jelentős részét a haza oltárára, hadikölcsönbe, a másik részét pedig gyönyörű fővárosunk fejlesztésére fővárosi kölcsönkötvénybe fektettük. Nem szólva arról, amit személyenként külön-külön jegyeztünk, hogy ezen összegeknek mi lett a sorsa, azt mindenki tudja.

Ma itt állunk, mint ennek a szegény országnak

a legmostohább gyermekei 10—12 pengő havi nyugdíjjal.

Dolgozni képtelenek vagyunk, öregek, betegek, kereseti lehetőség amúgy sincsen számunkra, hiszen a fiatalok sem tudnak elhelyezkedni.

Évek óta könyörgünk a kormánynak, ez évben már Ötömföltósága, a Kormányzó Ur kabinetirodája is magáévá tette szomorú helyzetünket.

Benyújtott kérelmünket kiadta a belügyminisztériumnak, onnan a kultuszminisztériumba került véleményezés végett. Ennek már körülbelül

egy éve és ügyünk még egy lépést sem haladt előre.

Ha már nincsen semmi mód megélhe-

tésünkre, azt kérjük, hogy életünk csekély hátralevő idejére

havi 50 pengő nyugdíjat kapjunk, hogy a kilakoltatás állandó veszélye elmúljk fejünk felett.

Hogy mit eszünk és hogyan öltözködünk, az már nem is kérdés, csak az a fontos, hogy egy szoba konyhas lakásunk magunk és özvegyeink részére biztosítva legyen. Ezt az összeget kellene az államnak és a fővárosnak közösen előteremteni, hogy

650 öreg magyar színész

a legborzasztóbb földi szenvedéstől, a hajléktalanságtól mentesüljön.

A hatóság a koldusokat emberi sorsra akarja emelni. Vajjon a nyugdíjas magyar színészeket mikor fogják emberi sorshoz juttatni?!

Eddig szól a kiáltvány, a magyar nyugdíjas színészek S. O. S. segélykiáltása a közvéleményhez.

Kassay Károly a derék, becsületes, 67 éves öreg művész könnyes szemmel mondja:

— Magunk sem tudjuk, miből élünk. Hiszen ez a tíz vagy tizenöt pengő, amit kapunk, még lakbérre sem elég. Ha nem volnának régi barátok és tisztelők, nem volna mit ennünk!...

Azért vannak közöttük szerencsésebbek is. Van, aki jelmezeket kölcsönöz, van, aki cukorkaüzletet nyitott és így keres még néhány pengőt a nyomoruságos nyugdíjhoz.

— Olyan is van, — beszéli Kassay Károly, — aki a budapesti Nemzeti Színháztól kap nyugdíjat. Az boldog ember. kérem, annak hetvenhárom pengőt hoz minden hónapban a posta!... Annak jó, nincs gondja!...

Mert havi hetvenhárom pengő a magyar nyugdíjas színészek hatalmas többsége előtt álomszerű nagy összeg. — De legalább adnák meg a havi ötven pengőt, amit kérünk — mondja szomorúan Kassay Károly, — annyi évtized kulturmunkája után ezt igazán megérdemeljük!... Mindanyunknak enyhülne a nyomora.

Ez elég volna. Az egykori híres szelmes színész valamikor egy estére

Az időt órával!

a hőmérsékletet hőmérővel,

a hosszt méterrel,

Villanyserelője díjtalanul megállapítja az új Tungram Luxméter segítségével megfelelő-e világítása.

kapott ennyit. Most ötven pengő boldoggá tenné egy hónapra.

1 pengő 72 fillért keresett átlagban naponként augusztusban a debreceni inségmunkás

Debrecen város szociális ügyosztályának jelentése szerint augusztusban inségmunkát a következő helyeken végeztek: erdei vasút vágányáthelyezése és vonalmeghosszabbítása, köztemető rendezése, Sport utca és kisebb burkolatlan utcák rendezése, kertészeti munkák a város különböző pontjain, kisebb javítások és átalakítások a szociális telepen, ülepítő medencék létesítése és ezzel kapcsolatosan vízlevezető árok tisztítása.

Kirendeltek 108 inségmunkást, akik közül 92 jelent meg. Napi átlagos 70 dolgozó létszám mellett az inségmunkások 2884 munkanapot teljesítettek. Munkabérekre kifizettek: akkordmunkára 1327.75 pengőt, napszámunkára 3633.25 pengőt, összesen 4961 pengőt. Egy inségmunkás naponta 1.72 pengőt keresett.

A városi ügyosztályokban és hivata-

lokban 132 szellemi szükségmunkást foglalkoztattak.

Augusztusban 8.274.80 pengő segélyt fizetett ki a szociális ügyosztály.

TANKÖNYVET eladok, — veszek, — becsérélek BÖHM, Kossuth u. 2. (Városháza).

44.316 LÁTOGATÓJA VOLT A VÁROSI USZODÁNAK

A nagyerdei uszodát augusztusban felöltött 30.064, gyermek 14.251, összesen 44.316 személy látogatta. Ezenkívül a betegbiztosító intézetek 17.0 egyént utaltak be. A bevétel 15.713.32 pengő volt.

A népfürdőt 28.281 személy látogatta, a bevétel itt 5386.20 pengő volt.

A csónakázó tavat 3407 személy vette igénybe, a bevétel 340.70 pengő volt.

Olcsó nagytakarítás csak a megbízható

K R A Y E R gyártmányokkal **tökéletes**

Több mint félszáz éve minőséget, márkát adnak

Vigyázat! A festék bizalmi cikk!

KRAYE R E. és Tsa debreceni fiókja Csapó utca 5. sz. Telefonai rendelések 21-60.

Valódi „Bohn“ cserepek

253-as hornyolt és szalagcserép.

Különleges téglákikersejtégla, 6 és 10 cm-es válaszfaltégla, fűdémtegla, burkoló és lép-
csőtégla, gyári lerakata**Bedecs Eleménnél**

Böszörményi út 2-C. szám.

A Habsburgok örökösödési joga**Mi történt most 250 esztendeje a pozsonyi országgyűlésen?**

Írta: SUPKA GÉZA

A Habsburg-legitimítás mai képviselői Ottó királyfi örökös királyságát mellett igen sok érvelés hoznak fel, amelyek majdan, ha a kérdés aktuálissá lesz, mérlegelhet majd az országgyűlés. Van azonban érveink között egy, amelyet már eleve sem fogadhat el a magyar köztudat, és pedig egyszerűen a történelmi igazság nevében nem, s ez az, hogy a Habsburgok magyar örökösödésének joga tételes törvényen alapszik.

Ennek az állítólagos törvénynek, az 1687. évi II. és III. tc.-nek, érvényességét már tizenöt év múlva Rákóczi Ferenc tagadta meg, amikor azt hirdette, hogy a pozsonyi országgyűlés az udvar részéről használt törvénytelen eszközök nyomása alatt állott, amikor ezt a törvényt meghozta. Pedig Rákóczi akkor még nem ismerte, mert nem ismerhette azokat a körülményeket, amelyek között ez a törvény valóban létesült s amelyeket azóta Fraknoi Vilmos püspök, az Akadémia volt főtájkára, aprólékos kutatások segítségével földerített. Szerinte ez az okirat *„a fejedelmi önkény ténye, az alkotmányos jogok és biztosítékaik ellen irányuló merénylet gyanánt minősítendő“* s a törvény alapján készült hitlevelet *„legmegészébb, mert hamisításnak minősítendő“* alkotásnak mondja s kifejezi afölött való megdöbbenését, hogy ennek a törvénynek meghamisított záradéka bekerülhetett egyáltalán az 1867. és 1916. hitlevélbe.

Szóljunk mindenképp a külső kö-

rülményekről, amelyek közepette ez a törvény létrejött.

Budát az előző évben szabadították föl a török uralom alól s 1867-ben még javában folytak országszerte a hadműveletek, amelyeknek az volt a céljuk, hogy Magyarországot megtisztogassák a török uralom maradványaitól. Bécsben 1867 augusztus 18-án minisztertanácsot tartottak, amelyen a császár főudvarmestere azt az elvet képviselte, hogy a császár Magyarországot a saját kardjával maga hódította meg s így a magyarok, már csak hűltenségük következtében is elvesztették összes jogaikat. A császári álláspont támogatására egy felvesszáddal korábban megjelent könyvre, a kalandos életű Hugo Grotiusnak a háború és a béke jogáról szóló művére hivatkoztak, amely szerint a hódító a meghódított területen a fennálló jogrendet fenntartani nem köteles s az intézményeket és törvényeket tetszése szerint alakíthatja át.

I. Lipót császár ezt az elméletet úgy akarta kipróbálni, hogy fiát, a kilencéves Józsefet sűrűn megakarta koronáztatni a magyar országgyűléssel: a gyermekkirály nem állított volna ki hitlevelet s így elesett volna annak a szükségessége, hogy az új király esküt tegyen s ebben elismerje a magyar nemzetnek eddigi két alapjogát: a szabadkirályválasztást és a II. Endre király alatt elfogadott ellenállási jogot.

A „meggyőzés“ technikája

A sürgősen egybehívott pozsonyi országgyűlésen elsőül a katolikus papok és a káptalanok követői léptek föl a császári kívánság teljesítése mellett: Széchenyi Györggyel, a 84 éves esztergomi érsekkel, az élükön bejelentették, hogy az egész papság kész a trónörökös új rendjét elfogadni s egyben a fegyveres ellenállás jogának eltörléséért is sorompóba léptek. Fontos támaszt kaptak Esterházy Pál nádorban, aki mindjárt eleve kijelentette, hogy ő vére ontásával is kész a császár kívánságait támogatni. Ezért a nagyjelentőségű állásfoglalásáért utóbb meg is kapta a jutalmát, a római szentbirodalmi hercegi rangot. Az udvar másik fontos támasza a magyar országgyűlésen Orbán személynök, az alsó tábla elnöke volt. Neki 3000 forintot ígért a császár ha az országgyűlésen keresztül hajszolja a hitlevélküli koronázást; ígéretéről azonban, úgy látszik,

megfelekedezett öfelsége, mert utólag külön felterjesztésben kellett a császárt ígéretére emlékeztetni.

Az országgyűlési ellenzék élén Szirmay István állott, aki a Thököly-párt híve és Bécsbe küldött követe volt. Nos, Bécsben a követet minden jog és igazság ellenére letartóztatták, de jól bántak vele, rövidesen szabadon is bocsátották, sőt elkobzott birtokait is visszaadták. Amikor Szirmay uram már eléggé megpuhult, akkor azzal az ürüggyel, hogy feleségét látogatja meg Magyarországon, Felső-Magyarországba menesztették, hogy az ott élő ellenzék hajlamú rendeket a császár kívánsága mellé hangolja. Szolgálati elismerésül aztán utóbb a királyi táblánál kapott valamelyes hivatalt. Az ellenzék többi tagjának megnyerésére pedig, az osztrák és a cseh kancellár előterjesztésére, a császár aranyláncokat és egyéb kitüntetésekkel osztogatott szét.

A keménykéz politikája

Ez volt a puhítás egyik lágyabb formája. A másik formája a terror volt. Mindjárt az első ülésen az nádor latin beszédben magyarázta a rendeknek, mennyire jogos a császár követelése. Legfontosabb érve pedig az volt,

hogy az ékes latin beszéd kellős közepén egyszerre csak egy tót közmondást idézett a rendek fejére: *„Ami az úr kíván, azt a parasztnak teljesítenie kell.“* Ahol az úr perze a császár, a paraszt pedig a magyar országgyű-

lés. Orbán személynök aztán — a reménybeli 3000 forint fejében — még egy lépéssel tovább is ment a rábeszélés terén, mert Szatmár megye renitens követét ezzel a kijelentéssel némitotta el: *„Nekem megvágyon kegyelmes urunktól, öfelségétől parancsolva, hogy az ilyen csacsogók neveit szorgalmasan felírjam és öfelségének prezentáljam.“* Egy másik szónoknál már bejelentette, hogy vett parancs következtében az illető követ beszédének tartalmát az uralkodónak feljeleníti majd. Végül pedig nagy titokzatosan, rejtélyes szavakban figyelmeztette a rendeket, hogyha a király szándékainak ellenállanak, valami váratlan eset következhetik be, amelyről rajta kívül még hárman vagy négyen tudnak. Szavait néhány percig tartó *dermedt csend* követte, de aztán *eszűkvestelten és egyhangulag szavazták meg a kívánt törvénycikket.*

Hogy Orbán személynök úr rejtelmes fenyegetése mögött mi volt, azt abból sejtethetjük, hogy az országban mindenütt katonaság volt beszállásolva, amely olyan terror alatt tartotta a nemességet, hogy maga a titkos tanács állapította meg: ez a beszállásolás az ország korrállan urává teszi az uralkodót. Rákóczi pedig tizennyolc év

Ha elegánsan akar ruházkodni, keresse fel HARASZTI úriszabóságát
Szent Anna ucca 2. szám

multán ország-világ előtt felpanaszoltja, hogy az országgyűlés csak azért döntött a császárnak kedvező értelemben, mert *„Magyarországot a császár teleltelte katonasággal, amely mindazoknak a birtokait és vagyonát, akik ellenszegültek, vérbe és lángba borította.“* Végül pedig a pozsonyi országgyűlés döntő ülése idején *„fenn a várból egyszerre csak megdördültek az ágyúk s ezzel pláne nyomatékosan befolyásolták a rendek elhatározását.“*

I. Lipótot azonban sem a vesztegetés, sem a terror eredményei nem elégtették ki. Voltak ennek a koronázásnak olyan részletei — az utólag mégis csak elkészített hitlevél megszövegezése körül, — amelyeknek elfogadtatását sem a megvesztegetett, sem a megfélemlített rendektől nem remélhette. Ezeket a részleteket Rákóczi már aligha ismerhette, mert csak mostanában derültek ki Fraknoi bécsi kutatásai alapján.

Példátlan hamisítások

I. Lipót ugyanis egyszerűen a hamisítás eszközéhez nyúlt. Előző tapasztalatokon okulva ugyan, már az 1618. XXVI. tc. határozottan megtiltotta, hogy az országgyűléstől megszavazott törvényeken utólag bárki is akár kihagyás, akár betoldás vagy szövegátírás útján változtatást eszközöljön. Az udvar azonban most egyszerűen fittyet hányt ennek a magyar törvénynek s a koronázási eskünek Bécsben megállapított, a rendekétől eltérő szövegét már be se merték mutatni az országgyűlésnek. Ugyanis a császár királyi deklarációt olvastatott fel, amelynek szövege sohasem került illetékes magyar tényezők s elsősorban a magyar országgyűlés kezébe. Ez a deklaráció az országgyűlés koronázó törvényjavaslatát önkényesen megváltoztatott formában hagyta jóvá; a koronázási eskü szövegébe homályos értelmű záradékot csempészett be s ezzel az egész esküt megfosztotta alkotmányos biztosítékok nyújtó erejétől s végül a koronázási hitlevél kiállítását, amely pedig előzetes feltétele minden magyar királykoronázásnak, bizonytalan időre elhalasztotta, hogy az ne kerülhessen még a koronázás előtt az országgyűlés elé s így többé ne szerepelhessen a koronázás feltételül.

De még az így kizitizogatott hitlevél is hamisítottak utólag: egyrészt dátumát 1688 januárius 24 helyett előre keltezték 1687 december 8-ra, mintha valóban legális időben, a koronázás előtt kelt volna; aztán belevették ebbe a hitlevélbe, hogy a koronázó törvénycikket Józsefnek, még mint főhercegnek mutatták be, holott ő azokat már csak a megkoronázatása után látta. Majd végül odáig merészkedtek, hogy a cseh kancellár a magyar országgyűlésnek *„omágy is elférjatlantított törvényét úgy változtatta meg, hogy pécsetviasszal apró papírszeleteket ragasztott a neki nem tetsző részek fölébe s azokra önkényesen új szöveget írt.“* De perze sem ez a példány, sem annak másolata többé soha nem került a magyar országgyűlés elé, úgyhogy a magyar rendek a Bécsben önkényesen megváltoztatott hitlevél szövegét többé nem látták.

Ezekben a meghamisított részekben pedig többek között az is bennfoglaltott, hogy a magyar király csak úgy fogadja meg esküvel az ország jogainak és jogszokásainak megtartását, „amint ezeknek értelmezése és használata iránt a király és a karok és rendek országgyűlésileg közösen megegyeznek.“

Hogy ezek a hamisítások ki ne derülhessenek, Lipót császár uralkodásának hátralevő idején *„többé nem is hívták össze magyar országgyűlést.“*

Mint hogy a szabad királyválasztás jogáról a Habsburg-örökösödés javára való lemondást magában foglaló 1687-i törvény — amelyen azóta az úgynevezett Pragmatica Sanctio is felépült — ilyen gyanusnak már nem is nevezhető körülmények között jött létre, a mai Habsburg-restaurációs mozgalom sok mindenféle érre hivatkozhatik, csak éppen a törvényes örökösödés érvére nem. Ahhoz kissé túl — törvénytelen formák között született meg a legitimitásnak ez a törvénye.

A TŰZOLTÓK ÉS MENTŐK AUGUSZTUSI MŰKÖDÉSE

Debrecen város bel- és külterületén augusztus hónapban 5 tanya, 2 fákamara és 61, 1 bolti, 1 pince, 1 szoba és 1 kéménytűz fordult elő. A tűzkárok összege körülbelül 7.000 pengő, melyből biztosítás révén mintegy 4.500 P térül meg. Mentési eset 666 fordult elő. Köztük 11 öngyilkosság.

KIDOBTA A TULAJDONOST A BOLTBÓL AZ ELÉGEDETLEN VEVŐ

Súlyos testisértés vétségével vádolva került szombat a debreceni törvényszéken dr. Tóth János büntetőbíró elé Kis József napszámos. Kis József egy inget vásárolt Glück Hermann Bádógos uccai öszerületében. Az inggel azonban nem volt megelégedve és visszavitte a kereskedőhöz. — Glück Hermann nem akarta visszavenni az inget, mire Kis olyan mérges lett, hogy megragadta az asszonyt és kihajította az uccára. Glück Hermanné elesett és a karja kificamodott. Kis Józsefet a bíróság jogerősen egy hónapra fogházra ítélte.

1620—22—23 1937. gh. sz.án.

Verseny tárgyalási hirdetmény

A debreceni m. kir. Tiszta István Tudományegyetem gazdasági hivatala 1937. évi november hó 1-től 1938. évi október hó 31-ig Szükséges

tej, fűszer és gyarmatárak, konzervek, só, cukor és ásványvizek

szállítására folyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános versenytárgyalást tart.

Bánatpénz 2 %.

A versenytárgyalásra vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1937. évi szeptember 4.
Egyetemi gazdasági hivatal.

hírek

A TETEL: **ÁLL**
 OZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

Független Ujságban

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RADIÓMŰSOR

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 12.

Budapest I.

9.30: Hírek. — 10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Leopold Antal dr. esztergomi preláus kanonok mondja. — Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezetésével. — 11.15: Evangélium istentisztelet a Deák-téri templomból. — Prédikál Raffay Sándor püspök. Énekek a dunántúli énekeskönyvből. 28., 36., Himnusz és 290. Orgonál Zalanfi Aladár. Karének Bach J. S.: Szállj lelkünk... Énekel a Lutherániai Vegyeskar. Kapi-Králik Jenő vezényletével. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. Szünetben kb. 13.10: Emlékművek és műemlékek: Gonthon István dr. előadása. — 14: Hanglemezek. — 15: A magyar ló használhatósága és értékesítési lehetősége. Toldi Miklós előadása. (A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.) — 15.50: Vitéz Tamásy Lászlóné zongorázik. — 16.30: Eger. Breznay Imre előadása. (Közművelődési előadásorozat.) — 17: Vigh György saxofonozik, zongorakísérettel. — 17.20: A Ferencváros—Lazio közép-európai kupadöntő mérkőzés második félidőjének közvetítése. Beszélő Pluhár István. — 18.20: Dankó Pista emlékezete. — Balázs Árpád előadása. Közreműködik Nagy Izabella, Cselényi József és Magyar Imre cigányzenekara. — 19.30: Jónók és mágusok. — Ráth-Végh István előadása. — 20: Halló, itt rádióüzenetek. Kun Magda és Gyergyai István vidám énekes előadástestje. — 20.35: Hírek, sporteredmények. — 21: Közvetítés a margitszigeti Kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár jazzzenekara játszik. — 22: Állástalan zenészek szimfonikus zenekara. — Vezényel Melles Béla. — 23.15: Közvetítés az Öreg diófa-étteremből. Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

10.20: A »Horthy Miklós« Duna-híd ünnepélyes avatása. Beszélő Budinszky Sándor. — 15: Tánccselezet. — 17: Az Arany-Napok keretében B. Tóth Fe-

Az új őszi és téli divat csodái az Országos Kézművesipari Kiállításon

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárra meg az azzal kapcsolatos Országos Kézművesipari kiállításra csakis olyan remekek kerülhetnek, amelyek mindenben megfelelnek a legkifogástalanabb minőség, a legkifogástalanabb izlés és a megfizethető ár követelményeinek. Az érdeklődő közönség, amely reggeltől-estig nagy tömegekben hullámzik a városligeti Iparcsarnokban és a köréje épített pavillonokban, nagy örömmel fedezte fel, hogy a kiállított remekek egyben az őszi és a tél legújabb divatcsodái is. A férfiszabók csoportjában az urak ismerhetik meg az új férfiruházkodási divatot, az aranykoszorús meseri címre híres magyar cipészek

kiállításán a legesodálatosabb szépségű női és férficipők szintén a legújabb divat követelményeinek megfelelően készültek remekben, a legfrissebb divatot tükrözi a kalaposok, a szücsök, a kesztyűsök, de még az asztalosok, sőt a fodrászok pazarabbnál pazarabb kiállítási csoportja is. Valóban olyan ez a kiállítás, mint egy nagyon gazdagon illusztrált és a divat minden árnyalatával a lehető legrészletesebben foglalkozó pompás divatlap. Csak végig kell nézni és nincs olyan igény, amelyet ne elégítene ki a legkövetkezőben.

A kiállítás szeptember 20-ig tart, a félév utazási kedvezmény biztosító utazási igazolványokat az utazási és a menetjegyjelzők az utolsó napig árusítják.

renc szobrának teleplezése. Közvetítés Nagykorösről. Beszélő Dallos Sándor. 17.30: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István. — 19: Egy 48-as várfogoly levele. Békés István történelmi előadása. — 19.35: Farmadi Edit és Lengyel Gabriella zongora-hegedű szonátákat ad elő. — 20.15: Hanglemezek. — 21.35: Hírek, lóversenyeredmények.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 13.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. — 10.20: Vidéki társadalmi képek a múlt század közepéről. (Felolvasás.) — 10.45: A boldog házasság tanácsai. Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: Rendőrzeneke. Vezényel Szöllőssy Ferenc. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Laskó Emil énekegyüttese. — 14.40: Hírek. — Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: A rádió diákfelőrája: Petőfi János vitéz-e. Fábrián István dr. előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Rác Zsiga és cigányzenekara muzsikál. — 18: A háziipar korszerűsítése. Vági Márton előadása. 18.20: Nagy Margit, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. — 18.55: Balatonfüred. Schmidt Ferenc dr. egyetemi rk. tanár igazgató-főorvos előadása. — 19.20: Sagy Olivérmester-harmóniumjátsszik. — 19.45: Az öregedő emberiség. Káldor György dr. előadása. — 21.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Frild Frigyes. — Szünetben kb. 20.45: Hírek. — 21.45: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. — Kertész Miklós jazz-zenekara játszik. 23: Hírek német nyelven. — 23.05: Hanglemezek. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.20: Német nyelvoktatás. — 18.55 Hanglemezek. — 19.20: Boriska hússége. Willant Rezső elbeszélése. — 19.45: Wagner-művek. Hanglemezek. 20.15: Hajszja az arany után. Riedl Béla előadása, Amerika hőskoráról. — 20.45: Hírek. — 21.45: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel. Dalok: Révffy: Te lopd ki a kacagást; Nádor József: Kár valakit (Magyarádi szövege). Három bokor saláta (népdal). — Huber Gyula: Mecsek alján; Udvaromban hár-

mat fordult; Állj be Berci katonának (népdalok). Sas Náci; Elkerült a jó szerencse; Az öcsényi bíróságha; Zöld a kökény. Kubányi György; Most kezdődik a tánc.

x Bálint (Weissmann) Duci okl. nyelvmester külföldi tanulmány útjáról hazatérve, tanítását megkezdte. Megbeszélések: Svetits bérház III. l. III. e. 7. a.

— A debreceni egyetem jogi karán a felvételi, valamint a tandíj-kedvezményi ügyekben a döntés megtörtént, az erről szóló hirdetmény a kar hirdetőtáblájára kifüggesztetett. Így a beiratkozásoknak semmi akadályja nincs.

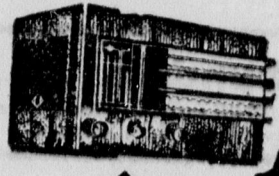
BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszakszövetében, AUSPITZ. Csapó ucca 16. szám.

— 2768 kihágás egy hónap alatt. Debrecen város rendőri büntető bizottságához augusztusban 2768 kihágási és 420 közigazgatási ügydarab érkezett. Uj kihágási feljelentés 568 volt. A kihágási bíróság 151 ítéletet hozott.

x 20.000 pengős főnyereményt az 52.257. számú sorsjeggyel Breuerné, Fűvészkeret u. 4. alatti főárusító szerencsés vevői nyerték.

— A Déri-múzeum ma, vasárnap 9—1 óráig nyitva. Belépője nincs. A Fűvészkeret ucca 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár vasárnap zárva.

x Öt méteren felüli rudugráshoz, vagy 10 mp.-en belüli 100 méteres síkfutáshoz hasonlíthatná egy rádió sportember az 56-os típusú Orion rádió teljesítményét. Valóban rekordteljesítmény, az amit a kiskészülék-kategóriába tartozó 56-os Orion rádió nyújt. Épen úgy mint egy szuperkészlék, nagy színes állomás-síkskálával, nagy dinamikus hangszóróval van ellátva és egy gombbal kezelhető. Hozza az összes számottevő európai nagyokat, rövidhullámon pedig a legtávolabbi adóállomásokat is olyan hangerővel veszi, akár a helyi műsort. Műbútorarabnak beillő rózsafa-berakos diófa szekrénybe kerül forgalomba. — Ugyanez a típus Orion 56U jelzéssel univerzális kivitelben is kapható minden Orion rádiókereskedőnél.

Telefunken

238 még a tavalyi nagyszerű 237-nél is többet nyújt

Tagimembern!

— Elhizott egyéneknek reggelként éhgyomorra egy-két pohár természetes »FERENC JÓZSEF« keserűvíz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcsere tétemesen életkelti, a zsírmennyiségt megfelelően leapasztja és a testet könnyeddé teszi. Az orvosok ajánlják.

ELADÁS VETEL CSERE Hálók, ebédlők, kombinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

x Megérkeztek az új Philips rádiók. Lakásán díjtalanul bemutat. Rádiójavítás, karbantartás. Nánássy Lajos, Kálvintér 3.

— Békés István előadása a rádióban. Békés István, a volt debreceni nagykereskedő, aki irodalmi körökben is ismeretes, vasárnap este 7 órakor a Budapest II. hullámhosszon »Egy 48-as várfogoly levele« címmel előadást tart a rádióban. Békés István Könyves Tóth Mihálynak, Kossuth prédikátorának sorsáról fog beszámolni érdekes előadásában, amelyet a Könyves Tóth család birtokában lévő családi kéziratok könyv alapján készített el.

x Használt tankönyveket elad, vesz, cserél legutányosabbban Kultura Antikvárium, Szontanna u. 3.

— Tyúklopásért 10 napi fogház. Leskó József munkás éjszaka ittas állapotban ment haza. Utközben bemászott az egyik ház kerítésén és ellopott hat tyúkot. Elfogták és a bíróság elé került. Dr. Tóth János törvényszéki bíró előtt azzal védekezett, hogy részeg volt és csak tréfából lopott. — Tíz napra ítélték. Az ítélet jogerős.

x Nem vagyunk eléggé gazdagok ahhoz, hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Több-szöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta szingyapjúszöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar úricsaládoknak angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyapjúból készített úriruha, angol női kosztüm sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költség- és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XII., Lenke út 117. Jól jár vele.

Nyiregyházi Gyümölcs vásár, Ipari, Kereskedelmi és Mezőgazdasági Kiállítás szeptember 11-20-ig

Kész bundák, valamint mindenféle szücs munkát olcsón vállal **ALTMANN** szücs Miklós u. 2. Takarékosra is

— A földművelésügyi minisztérium gondoskodni kíván a tengeri-termés beraktározásáról s ezért azzal a tervvel foglalkozik, hogy az ország különböző vidékein állami támogatással ideiglenes görékat építtet.

CIPÓ szükségletét legelőnyösebben **NAGY BELA** cipőüzletében szerezheti be. — Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. Nemzeti árúhitekre is.

x Az egész ország hallgatja **Windsort**. Ez a 3+1 esőves kitűnő Philips rádió olyan előnyökkel rendelkezik, amelyek kiemelik a középsupper-rádiók nivójából és a nagyobb luxusgépek sorába állítják. Philips-féle automatikus precíziós beállítószerkezetével, óriási vételképességével és tökéletes szelektivitásával egyedülálló.

— **Bálint (Weissmann) Agnes** áll. kép. okl. zongoratanár, a budapesti Verő Adél leánynevelő volt tanára, több évi működés után tanítását Debrecenben megkezdi. — Vállal kezdőket és haladókat, akadémiai fokú levő növendékeit kívánatra a Zeneművészeti Főiskolán vizsgáztatja. Művészi jazz-zongoraoktatás külföldi módszerrel. Piac 43. Svetits. III. lépcső III. 7.

— **A Kerekestelepi Olvasóköri** Nemzeti Egység XXXIII. körzetének ifjúsága belépődíj nélküli műsoros estet rendez. A zenét Újvárosy zenekara szolgáltatja. (3)

x **Szörmejét** alakíttassa, javíttassa Jámor szücsnél, Piac ucca 79. Olcsó árak mellett.

— **A vidéki bankok** szeptember közepén érkezőt tartanak a gazdaságok ügyében. Mint ismeretes, a védett birtok egyes terheinek átalakításával, illetőleg könyvadósságvállalással történő rendezése tárgyában kiadott miniszterelnöki rendelet értelmében úgy a rendezés alá eső gazdaságok, mint a hitelező is kötelesek adataikat legkésőbb november közepéig a helyi bizottságnál bejelenteni. Nagyon fontos, hogy az adósok adatait egyezzenek a hitelező vidéki pénzüzetek adataival, mert ellenkező esetben az ilyen ügyek bírósági tárgyalás alá kerülnek, ami pedig sok munkával, idővel és költséggel jár. A vidéki pénzüzetek azt akarják megbeszélni, — hogy miként lehetne legkönnyebben elérni, hogy az adósokkal közösen elhatározott adatokat jelentsenek be a helyi bizottságoknak.

x **Tankönyvvétel, csere, eladás** Gárdos könyvesbolt. Ref. püspöki palota.

— **A Népszerű Főiskola** modern nyelv tanfolyamaira (angol, francia, lengyel, német, orosz, román), valamint rajz- és gyorsírástanfolyamaira a beiratások megkezdődtek. Egyetemi központi épület. Telefon: 25-00. (3)

x **Ez évben már eddig is több, mint 700 generál motorkocsi opel kocsit vásároltak** s ezzel 3 év alatt kerekben 1500 General Motors Opel kocsit került Magyarországon a vezérképviselő Nemzetközi Gépkereskedelmi R. T. útján a közönség birtokába. Beigazolódott, hogy ezek az elsőrangú kocsik kitűnően megállják helyüket a legrosszabb területeken, homokon, hegyeken, bakháton. A »Super 6« kocsik 2.5 literes felülvezérelt motorjáról egyhangú elragadtatással beszélnek a szakemberek. Az »Olympia« a közepes távú jól bevált kedvence kocsija lett, a »Kadette« pedig gazdaságos üzeménél, modern berendezésénél fogva az 1 literes kategóriában szinte versenyen felül áll.

A Zenekedvelők Köre 30-ik jubileumi évében minden eddig felülmúló bérleti hangversenysorozatot ad

Szigeti, Dohnányi, Ungár Imre, Guglielmetti, Pankey néger baritonista az új évad műsorán.

A Zenekedvelők Köre intézőbizottsága dr. Tatay Zoltán elnökletével ülést tartott s ezen elhatározta, hogy a Kör 30 éves jubileuma alkalmából olyan nagyszabású műsorral lépnek a közönség elé, amely a 30 esztendő sikereinek legjavát sűríti össze. Ez a műsor a következő: Szigeti József, a világhírű hegedűművész, Guglielmetti Anna Mária, a debreceni közönség és az egész magyar zenei élet dedelgetett primadonnája, Dohnányi Ernő dr. akinek Beethoven-estjét már évek óta várja a debreceni közönség, Ungár Imre,

a világhírű vak zongoraművész, Pankey, a néger baritonista, aki egyenesen Kairóból szerződött le Debrecenbe. Annak dacára, hogy ennek a dus műsornak összeállítása a Zenekedvelők Köre anyagi aldozatosságát a végsőkig igénybeveszi, a 30 esztendő jubileumra való tekintettel sem a helyárakat, sem a bérleti árakat nem emelik fel. Az előreláthatóan igen nagy érdeklődésre való tekintettel a Kör vezetősége ezúton kéri régi bérleit, hogy tagsági jegyeiket megelőbb vegyék át a Zeneiskolában levő titkári hivatalnál.

— **Felkérjük az A. B. Margit** leányklub tagjait, hogy 14-én, kedden délután 6-kor fontos megbeszélésre jelenjenek meg klubotthonunkban. Elnökség. (3)

„**Lela**“ zománcüchelyek legtekintélyesebben süt, főz, szentelésre is alkalmas, teletöltéssel készíti: **Levensik Lajos, Debrecen, tűzhelyüzeme: Arpadtér 17.**

x **Müstoppoló szanatórium újjavarásolja** mindenféle ruháin molyragást, égést, szakadást. Szent Anna 2. Kórsós.

— **Rabindranath Tagore** súlyos beteg. Londonból jelentik: Kalkuttai jelentés szerint Rabindranath Tagore, a híres költő, súlyosan megbetegedett. Rabindranath Tagore már régóta szívgyengeségben és magas vérnyomásban szenved. Állapota komoly.

x **Welsh angol nyelvtanfolyamai a Kollégiumban** felnőtteknek. Tanítás este. 10—12. csoportok. Tanítási díj (szept. 15—jún. 15-ig) 40 pengő, 8 részletben. Beiratkozás: hétfő, esztendő 11—12-ig, 5—7-ig, Ferenc József ucca 22. III. 2.

— **A magyar burgonyakereskedők** egységes bevásárlási szerv létrehozását szeretnék nyelbeütni, de a földművelésügyi minisztérium a gazdaságterheltségek meghallgatása után a terv ellen döntött.

x **A Magyar Siemens Schukert Művek Vill. R. T.** az új 1937—38-as rádiószerezen programját többek között egy 3+1 esőves szupervevő készülékkel, valamint a technikai újítások egész sorozatával kibővíti, ismét olyan vevőkészüléket hozott piacra, melyek a Telefonfunkon cég immár 34 éves hírnevét még nagyobbá fogják tenni. Hallgassa meg a Telefonfunkon rádióújdonságait.

x **Katona Vilmos** szücs üzletét Simonffy ucca 2. alá helyezte át.

— **A villamos áramszolgáltatás korlátozása.** Ertesítjük villamos-áramfogyasztó közönségünket: hálózatunkon eszközrendő javítások miatt e hó 12-én, vasárnap d. e. 10 órától délután 18 (6) óráig az alábbi utcákban az áramszolgáltatás szünetelni fog: Petőfitér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János ucca vége. Külsővársártér, Széchenyi ucca, Szoboszlai út, Késes, Ispotály, Salétrom ucca, Délisor, — Vargakert, MÁV raktár és fűtőház, Csónakázó tó és Tégláskert, Tisztviselőtelep, Széchenyi kert, István út, Töcsökert, Kishegyvesi Szepességi, Simonffy, József kir. herceg ucca, Hatvan ucca, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garay, Csokonai, Zúgó, Borz ucca és Mester ucca páros oldala. Világítási Vállalat.

— **Eljegyzés.** Neumann Piroška (Debrecen) és Klein Fülöp (Szatmár) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

x **Vértes Ica** (Deutscher Kinderkreis, Szent Anna 29.). Tanévnitő 4—6 éveseknek 12-én, folytatólagos beiratások 15-ig. Iskolásoknak hétfőn d. u. 3-kor.

— **Kinevezés.** Szép kitüntetés érte Eröss Sándort, a Victoria Biztosító Társaság debreceni kirendeltségének vezértitkárát. Eröss Sándor emléklapos tartalékos hadnagyot a kormányzó a hartereti szolgálata idején tanúsított magartásáért főhadnaggyá nevezte ki.

x **Nagy tömeg** divatgombokat olcsón beszereztem, olcsón adom. Horovitz, Széchenyi ucca 1.

— **A Statisztikai Szemle** most megjelent száma közli, hogy az előző évekhez képest 1936-ban erősen javult az ország lakásépítkezése. Különösen figyelemre méltók a minőségi eredmények, amelyek a fürdőszobák és cselédszobák emelkedő számában jutnak kifejezésre. Tavaly a fővárosban 6000, vidéken 2000 új fürdőszoba épült, — míg a cselédszobák száma tavaly Budapesten 2700-al, vidéken 1000-el szaporodott.

x **Acs Eta** varrodáját Csapó ucca 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid árak.

— **Debreceni színészképző megnyitása.** Ertesítem a tanfolyam növendékeit, hogy folyó hó 14-én, kedden d. u. 6 órakor kezdődik a növendékek oktatása. Új jelentkezőket még fölveszünk. Beiratkozni lehet d. e. 9 órától egész nap. Színészképző a tizenkettedik évfolyamát kezdi meg és nagyon sok tehetség távozott el a színészképzőből, kik ma is kitűnő sikerrel működnek az ország különböző városában. A múlt évi növendékek: Molitoris Gizzi és Varga Irénke Pécs, Vajday Irén és Sebestyén Erzsike a dunántúli kerületbe szerződtek. A színészképző vezetője: Ernyei János. Jelentkezni lehet: Rákóczi u. 36. sz.

x **Erdélyi Erzsébet** szücs műhelyét Sas ucca 4. alá helyezte.

— **Két hónapot kapott a besurranó tolvaj.** Szabó Mihály rovottmúltú debreceni napszámos Kabán besurrant az egyik házba és elloptott egy pár cipőt. A debreceni büntetőtörvényszéken dr. Tóth János vonta felelősségre a tolvaj napszámost, akit heismerő vallomása után két hónapi fogházra ítélte. A büntetés jogerős.

— **A köztemető forgalma augusztusban.** Augusztus hónapban a köztemetőben 203 temetés történt. — köztük 62 közköltésen. A bezárt felekezeti temetőkből 39 halottat vittek át a köztemetőbe, melynek augusztusi bevétele 7.542.95 pengő volt.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: Nagy futam győztese, Kisérősláger: Két trombitás Zuru és Hamis Zuru főszereplésével. Előadások: 3—5—7—9 órákor!

A „Révész Bálint”

cserkészcsapat parancsnoksága közli a csapat tagjaival, hogy az évnitő csapatösszejövetel ma, vasárnap délután pontosan 3 órákor lesz megtartva a csapat-otthonban Ispotálytelep 12.

Ujoncozás

A fenti csapat parancsnoksága ujoncokat vesz fel. Azok a 12—16 éves fiúk, akik szeretnének cserkészcsapatban résztvenni, jelentkezzenek a fent megjelölt helyen és időben. — Parancsnokság. (3)

x **Gönczi Gábor** kályhás mester üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **A férfiszabóparosok szakosztálya** e hó 13-án, hétfőn este 7 órakor az ipartestületben tagértekezletet tart. Tárty: Az árromboló törvény ismertetése és a szabászat tanfolyam rendezése.

KÖZGAZDASÁG

KISSÉ GYENGÜLT A BÚZA

Ujrozs októberre: 19.72, 19.71, zárlat 19.71—19.72, 1938 márciusra: 20.36, 20.41, zárlat 20.40—20.42.

Tengeri 1938 májusra: 11.93, 11.92, zárlat 11.91—11.93.

A készáru piac csendes, kevés üzlettel, csak rozsból élénkült meg a forgalom egy kissé.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.10—20.60, 78 kg-os 20.40—20.90, 79 kg-os 20.65—21.10, 80 kg-os 20.80—20.20.

Rozs: 19.20—19.30.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 17.00—17.15, középminőségű 16.85—16.95.

Tengeri: 12.45—12.55.

Búza: 150 mm szabolesi 80-as 21.15, 150 mm hajdúi 80-as 21.25, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.00, budapesti paritásban.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 18.60—19.20—19.50, rozs 17.50—17.80, árpa 15.20—15.50, zab 11.20—15.50, 6 tengeri 10.50—10.80—11.00, új esőves tengeri 5.50—6.00—6.70, szena 4.00—4.20—4.60, here 5.00—5.40, szalma 1.60—1.80.

A mai jerevánvárosi sertésvásárra

felhajtottak 830 darab sertést. Előző napi maradvány 88 darab. A vásár állományából angol hússertés 65 darab. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 107—109. 340 kg-on alul 105—106, prima szegett 104—106, közepes 100—102, silány 96—98, öregsertés 98—100, másodrendű 94—96, angol tókesertés 104—108, kivételesen 110 fillér.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 46.70—46.90, cseh korona 11.55—11.95, dinár 7.50—7.95, USA dollár 337.30—341.30, francia frank 12.30—13.—, leu 2.85—3.—, lira 47.40—47.90, osztrák silling 80.——80.70, sváici frank 77.55—78.45.

A kínai hadsereg 100 évvel ezelőtt

Fegyver helyett legyező — Pléhzászló —
100 esztendő s kézigránát — Bábónás ten-
gerészek — Bambuszvesszőzés

A japán-kínai háború most ismét
főszerepére tett egy kérdést, amely szá-
zadok óta izgatja a nyugati ember kép-
zeletét: a kínai hadsereget. Most nin-

Figyelem

Őszi szövetkülönlegességek
raktárra érkeztek. Árúsítás
meglehető olcsó áron.

Mikó László

posztókereskedő, Piac uca 4.

csenek teljesen megbízható és pontos
adatok erről a haderőről, elgondolha-
tató tehát, hogy milyen értesülések állot-
tak rendelkezésre száz esztendővel eze-
lőtt.

Epen ezért különös érdekességű egy
angol folyóirat, a *The United Service
Magazin* körülbelül egy századdal eze-
lőtti cikke, melyben Mackenzie beszámol
a kínai hadsereg akkori állásáról. Ő a pekingi orosz követség adatait tartja
a legmegbízhatóknak. Ezek szerint a
kínai hadsereg négy önálló osztályból
áll s mindegyik osztályt egy-egy nép-
törzs fia képezik. Az első a mandzsuké,
a második a mongoloké, a harmadikban
azok az őslakók vannak, akik a mandzsukkal
szövetkezve, őket uralomra segítették. Ez volt a szorosabb
értelemben vett hadsereg, mindössze
115.800, nagybőrra lovas harcossal. A
negyedik osztály a *kőznép fiaiból* állott
háborúba csak szükség esetén ment,
létszáma 500.000 ember. A sorkatonaságon
kívül rendelkezésre állott még
körülbelül 625.000 ember.

Öltözetükben csupán a kurma, vagyis
a felöltő különböztette meg a kínai
katonákat a polgári rendtől. A kurma
mindig olyan színű, mint a csapat zász-
lója.

*Békeidőben a kínai katona fejgye-
vert nem, ellenben legyezőt viselt.*

Azt hiszi, — írja Mackenzie, — hogy
ha hadi díszben a kurma felé még egy
hatalmasan kibélelt hacukát ölt, kar-
jára bambusz nádából font pajzsot
akaszt, fejét pedig mindenestől főzőfa-
zék alakú pléhsisakba dugja, ekkor
már olyan féltelmes a külseje, hogy va-
lami gyengébb idegzetű barbárnak lát-
ni is elég lesz, hogy elszaladjon.

Az északi Kínában állomásozó mon-
gol lovasság fegyvere a nyíl és az íj,
amivel igen ügyesen bánnak. A man-
darinok rövid, szélespengéjű kardot
viselnek, még pedig, hogy baloldalt a
tegeznek helye legyen, jobboldalon.
Kopjájuk igen hosszúak és keskeny, tul-
ságosan hosszú vaspengéjűek. A lovas-
ság fegyvere kivétel nélkül ez, míg a
gyalogság

*igen gyarló szerkezetű kanócos
lőfegyvert hord, amit azonban
nem igen szeretnek, — állapítja
meg az angol író, — mert sok-
szor megesik, hogy a kínai lővész
saját magát lövi vele agyon viggyá-
zatlanagságból.*

Védőfegyverük a pléhsisakon kívül,
amit a mandarinok hordtak kiténtető
jelül,

a bambuszból készült kalap,

amire elől két idomtalan

vörös szemét festettek,

hogy tekintetük annál rettentőbb le-
gyen. Pajzsaiak oly óriásiak, hogy na-
gyobbak a katonánál, aki viszi őket.

kívülről valami ördögi alakot szoktak
ráfesteni.

A kurma alatt szövetmellényt hord-
tak, aminek a színe világoskék, gallér-
ja vörös, vagy — ritkábban — a mell-
lény vörös, a gallér pedig fehér. Nad-
rágjuk szintén vörös és kék, csupán tér-
dig ér. Minden katonának a felöltőjén

*a saját mellékeve volt kivarra,
mint például Tigris, Hatalmas, Veszett
Eb, Vad Bika, és ami a legérdekesebb:
a hátán.*

Mellén mindegyik a csapatnév nevét
hordja, egy különösen kitűnő hadtest
azonban e név helyett tigrisfőlt és
egész öltönye is lehetetlen olyan, hogy
hasonlítson a tigrishöz.

A legsajátosabb az angolok szerint
az, hogy a kínai seregben megszámlál-
hatatlan

sok a zászló,

csaknem annyi, mint a katona, azon-
ban a kínai katona nem nagy becsület-
ben tartja sem a nagyot, sem kicsit.
Az első osztály zászlószíne sárga, ez
együttal a császári szín is, a másodiké
fehér, a harmadiké vörös, a negyediké
kék, a nem rendes csapatoké pedig
zöld. A sárga zászló közepén a nagy
császári sárkány látható drága hím-
zésben és a várakon is sárga zászlók
lengenek, melyekre fekete betűkkel
van kiírva a vár neve. Ezek a zászlók
azonban nem selyemből, vagy más szö-
vetből készültek, hanem csipkézett

pléhlemezből
és alattuk a rúd végéhez közel lófark
lógott.

Katonai zenéjükről *Loehr* tudósított,
csak az ő adatait egészíti ki Mackenzie.

*Általános hangszerük egy kis fu-
vola, melyen azonban kevés han-
got tudnak képezni és egy kelle-
mellen hangzó trombita.*

Rengeteg gong volt az év előtti kínai
hadseregben s minthogy ezek úgyszólván
szünet nélkül szóltak, a kínai had-
sereg közeledését már

pár óra járástól tudni lehetett.

Taktikájukat az angol hadtudósító
igen gyarlónak minősíti, szerinte a
csapatok teljesen taktikai terv nélkül
foglalták el a csatateret és az első ro-
hamra rendszerint megfutnak. Hadgya-
korlatuk nyílazásból és löveggel
bíróknál cellővből áll, a lovasok a
rohamban is gyakorolják magukat.
Lovaik aprók, könnyűek, de gyengék,
lovagolni azonban jól tudnak.

Minden kínai katonának szabad volt
sőt majdnem kötelessége megházasod-
ni. A katona

*újszülött fiát nyomban beiktatták
a csapata állományába, minden
csapatnak külön iskolája volt,
amelyben a katonagyermekeket
oktatták.*

Aki kiténtette magát a harcra, elő-
léptetésben, vagy pénzbeli jutal-
omban részesült, ha pedig hősi halált
halt, akkor a pénzjutalom örökösére
maradt, nevét pedig ünnepélyesen be-
írták az *Aldozatok Könyvébe*. Aki meg-
haladta a 60 évet, nyugdíjra tarthatott
igényt, ami összes ellátásának a felé-
ből állott. A negyedik osztálybeliek a
földet holtukig megtarthatták, de nyu-
galomba csak akkor léptek, amikor
szolgálatra már teljesen képtelenek vol-
tak.

Békeidőben a szolgálat igen csekély.
A rendes katonaság nagy része a fo-
lyók, esaternák partjain, országutak
mentén és erdők széléin egymástól há-
rom óra járányira fekvő, fából épült

ÓVJA GYERMEKE SZEMÉT

Különleges tanulólámpák
METEOR
Piac u. 9.

és zászlókkal ékesített őrtornyokban la-
kott, melyek 100—400 embert fogad-
tak be. Állomásváltás nem volt.

*békeidőben rendőri szolgálatot tel-
jesítettek.*

A legfőbb katonai hatóság egy tiszt
bizottság volt, a hadsereg tisztjei mind
az első osztályba tartoztak. A főpa-
rancsnok a kion-kiaoung mindig mand-
zsu, a helyettes azonban mindig kínai
és a kínai katonák ügyeit mindenben
ez intézte. A császári testőrség, amely
23.000 gyalogos és 3.000 lovas mongol-
ból állott,

*csak a császár vadászkiéretét ké-
pezte, háborúba soha sem szállott.*

A katonai tisztiségeket, épen úgy,
mint a polgáriakat, csupán érdem sze-
rint osztották ki. A megürülő tisztsé-
gek betöltetlenül maradtak az éven-
ként tartani szokott vizsgálatokig.

A katonai büntető törvények igen
szigorúak, a legfőbb tiszteket is, fel-
egészen a kiong-kiaoungig

megbambusz-nádatlák.

Fizetésüket egyéb járulékaikkal
együtt, nagyon rendetlenül kapták a
kínai katonák. Mackenzie írja, hogy
egy alkalommal jelen volt Kantonban,
amikor a kínai katonák, akik már he-
tek óta nem kaptak sem élelmezést,

sem zsoldot, egyenesen a kiong-kiaoung
lakásának estek neki, azzal fenye-
getőzve, hogy az egész palotát lebont-
ják. Hogy ez a fenyegetés mennyire
nem volt üres, mutatja, hogy a meg-
ijedt főparancsnok nyomban zálogba
tette mindenét, hogy a zendülő katonák
ki tudja elégténi.

Tüzérségük állapotáról szintén az
angolok tudósítottak a leglitélesebben.
Agyuk száz évvel ezelőtt, tekintve öb-
lük esekélyességét, túlságosan súlyosak.
Több 42 fontos, amit az angolok elvet-
tek tőlük, 126 mázsát nyomott. Lőpo-
rukban a vegyarány helyes, azonban a
por olyan nagy szemű, hogy csak igen
esekély-erőt tudott kifejteni. Sajátságos-
ak voltak

*cserépből készült kézigránájuk,
amelyek kellemetlen szagú, fojtó
és vízzel nem oltható gyújtóanyag-
gal voltak töltve.*

A kínai hajóhadról Mackenzie csak
azt említi meg, mint ami neki feltűnt,
hogy mindenik hajónak

saját bálványja van,

aminek a tiszteletére ünnepélyeket ren-
deznek és megszólaltatják az ágyukat
mindaddig, amíg a legénységnek jó dol-
ga van. Ha azonban például viharban
az életük veszélyben forog, a bálványt

100 féle cikket

vásárolhat, de csak

1 helyen fizeti

havi részletekben, ha szükség-
letét

az „UNIO”

Központi Hiteliroda

cégci útján szerzi be. Hitelrendsze-
rünk kényelmes, olcsó és megbíz-
ható. — Vásárlásra jogosító igazol-
ványa, ha még nincs, igényelje iro-
dánkban:

Debrecen, Piac-uca 44.

Marx-féle ház, földszint

Iskola cipők, valamint női őszi divatcipők nagy választékban olcsó áron

Piac u. 49. »ROBUR« cipőüzlet.
Takarékossági tag.

Szétrombolják, darabokra zúzzák és a tengerbe vetik, utána pedig teljes lemondással várják sorsukat.

Száz év után ma a kínai hadsereg repülőgépekkel, tankokkal és a legmodernebb gyilkolószerszámokkal küzd a japánok ellen, ezen a téren is mutatva azt a hatalmas fejlődést, amin a Kínai Birodalom azóta átment, amióta Mackenzie leírta a legyezővel sétálgató kínai katonát.

Hol vegyünk és hol ne vegyünk gyümölcsfát?

Mindenki tudja, hogy a gyümölcsfa-oltvány bizalmi cikk. Értéke a fajtájában van, tehát abban, hogy mit fog teremni. A többi, ami még fontos egy oltványnál, látni lehet. Látni az oltvány alanyát, ami igen fontos, mert jórészt az alanytól függ, hogy miképpen boldogul az oltvány az új talajban, ahová a faiskolából kerül. Látni az oltvány korát, pontosabban szólva fiatalágát, ami szintén fontos, mert csak a kellően fiatal oltvány tud zökkenő nélkül alkalmazkodni új helyéhez. Látni lehet az oltványon azt is, hogy mentes-e minden fertőző bajtól.

Csak a fajtáját nem látni, holott az volna a legfontosabb. A fajtája tekintetében zsákamacska jóformán minden oltvány, még a szakember előtt is. Csak évek múlva, mikor meghozzák első gyümölcsüket, derül ki, hogy olyan fajtájuk-e a fák, mint amelyekre talán egész megélhetésemet alapítottam.

Mi következik ebből? Természetesen nem az, hogy gyümölcsfát venni tehát veszélyes dolog. Csak ismeretlen kerestetek nevében házaló ügynököktől kell tartózkodni. Aki megbízható, komoly faiskolához fordul, bizalommal várhatja az időt, amikor fái gyümölcsözni és jövedelmezni kezdenek.

Azán jó tudni még valamit. Amíg egy vadgyümölcsmagból kiadható oltvány lesz, esztendőik telnek el, esztendőkre terjedő munkával, költséggel, gondnal és kockázattal. Megfelelő alanyra szemelt, helyesen nevelt, minden bajtól megóvott és fajtájában biztos oltványt tehát olcsón adni lehet, de neveléses fillérekért adni nem lehet. A filléres gyümölcsfa nagyon drágán Akkor derül ez ki, amikor megérett rajta az első gyümölcs. Ha ugyan eléll addig.

Mindezt mindenki tudja, mégis be kell nézni róla, mert sokszor könnyelműek vagyunk és nem gondoljuk meg a legegyszerűbb dolgokat, amikor gyümölcsfát veszünk.

Nem gondoljuk meg, hogy amikor gyümölcsfát ültetünk, 40—50 évre szól a munkánk és az oltványt, ha megbízható helyen vesszük, csak egyszer kell megfizetni.

Azt is elfelejtjük sokszor, hogy a komoly faiskolák a jó fájukat maguk adják el és nem a »kedvezményes« akciók rendelkezésére bocsájtják. Nem érne annyi enybert keserves csalódás és nem érne annyi kár gyümölcstermesztésünk ügyét, ha gondolkodnánk egy kicsit, amikor a különféle akciók hirdetésait olvassuk!

Száz szónak is egy a vége. A gyümölcstermesztés alapja és sikerének első feltétele a jó oltvány. A jó oltvány értéke fajtájában van, erre keressünk tehát biztosítékot, ha ültetünk, mert ez és csak ez a fontos.

Nem lehet ugyanis elégszer ismételnünk, hogy azt a gyümölcsfát, amelyet komoly faiskolában szerzünk be, csak egyszer fizetjük meg!

Szalóky István.

VÁSÁROLJON HIBEDTŐINKNEL!

Közepes volt az augusztusi munkapiac Debrecenben

A hatósági munkaközvetítő hivatal most állította össze augusztusi tevékenységéről a kimutatást.

Eszerint nyilvántartottak 661 munkahelyet és 686 munkakeresőt. 100 munkahelyre 103 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 186 férfiak, 475 nők részére lett bejelentve, szakmunkások részére 40 férfi és 473 női munkahely. A munkakeresők közül szakmunkás volt 171 férfi, segédmunkás 40 férfi és 473 nő.

A munkapiac szakmunkásokra közepes, segédmunkásokra kedvező volt. Foglalkozási ágak szerint kedvező volt a munkapiac a ruházati iparban, a

vas- és fémiparban és a segédmunkásoknál.

Az elhelyezettek közül 555 helyben, 56 a kerületben kapott munkát.

A háztartási alkalmazottak iránt a kereslet igen élénk volt, 473 háztartási alkalmazottat helyeztek el.

A munkabérek így alakultak: Asztalos órábérére 20—56 fillér, szabó heti-bérére 14—20 pengő, kerékgyártó heti-bérére ellátással 10—14 pengő, kovács heti-bérére ellátással 8—14 pengő, bordély havibérére ellátással 6—10 pengő, napszámos napibérére 2—2.50 pengő, háztartási alkalmazottak havibérére ellátással 8—25 pengő.

Őszi nagytakarítás

a legjobb alkalom a rovarok irtására. Azonban ne egyedül végezzé, mert a szakértelem nélküli munka drága és nem célravezető. Bizza rá az

„ELEKTRO-TOX”-ra,

akik fillérekért tartják karban lakását rovarok ellen egész éven keresztül.

Teljes garancia és diszkréció!
Félórás permetezés után a szoba azonnal lakható!
Irányáraink: P —.70-től P 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX” Piac u. 89. Telefon 22-82

Polgári erkölcs és női tisztesség

Egy érdekes kuriai ítélet

Az eset elég gyakori, úgyszólván napirenden van, hogy a kiskorú diákleány szemlesütve igyekszik haza az iskolából, de azért észreveszi a szemközti két jövágású huszonegy éves fiatalembert. Különösen egyiknek a kutyája — egy nagyfüllű pinesi — nyerte meg tetszését. Miután a csintalan kis jószág kedvesen ugrándozik gazdája körül, a leányka — nevezzük Mancinak — nem tudja megállni, hogy kedveskedően oda ne szöjjön. A két kamasz összenéz; kihúzzák magukat és — gyors elhatározással bemutatkoznak... Manci az orrhégyéig elpirul. Szégyenlősen továbbcsúsz, de már néhány lépés után nagy érdeklődéssel hallgatja lovagjának, az elegáns Bálinnak, egy nagyreményű, ugyancsak kiskorú bankfiúnak az udvarlását.

Bücsúzások természetesen megállapítják a másnapi találkozót, aztán a következőt, három hétig minden nap... Mozi, színház, séta, ötórás teák, tánc váltják egymást természetesen titokban: majd egy év leforgása után — gyerektartási per; — ezt követően pedig húsz-ezer pengős kártérítési kereset.

Végül fokon a Kuria gyermek-tartás címén havi 30 pengőt ítél meg a leánynak, az erkölcsi kár címén indított keresetet azonban teljesen elutasította.

Az ítélet indoklása a klasszikus életfogásának is remeke. A lányok részére is megkövetelt moz-

gási szabadság csak azokra a leányokra nézve nem jár az egyéni és erkölcs tekintetében veszéllyel, — mondja az indoklás —, akik a szigorú társadalomerkölcsi felfogásban nevelődtek és a mai életviszonyoknak megfelelő

önfegyelméssel rendelkeznek. Azok, akik ezen feltételek nélkül a teljes mozgási szabadsággal élni kívánnak, kötelesek

az ebből folyó következményeket is vállalni és viselni.

A törvény a női erkölcs védelmét biztosítja, de csak azok részére, akikkel szemben mások jogellenes magatartást tanúsítanak; ekkor azok, akik

tudatosan közreműködnek, — erkölcsi csorbításuk behatóvizsgálásában a törvény védelmére nem támaszkodhatnak.

Az igénybevett mozgási szabadsággal való helyes éléshez tartozik az is, hogy a tisztességes leányok olyan társaságot keressenek, ahol a női tisztesség megbecsülésben és védelemben részesül. E tekintetben a polgári társadalom bármely osztályában meg lehet találni a tisztességre és becsületre súlyt helyező társaságot. A szabad mozgást igénybevevő leányoknak számolniuk kell azzal, hogy bármennyire fegyelmetlenül és laza erkölcsi felfogással is él egy társadalmi réteg, — a tisztességes polgári társadalom tagjai a házasság intézményénél nem hagyhatják figyelmen

Füredi Szabó Lajos ecetgyára

Debrecen, Széchenyi-u. 43.
MEGNYILT.

Ajánlja legjobb minőségű ecetgyártmányait.

kivül az erkölcs értékét és így a kulturális életében a mai gazdasági és társadalmi viszonyok között is a nő erkölcsi érintetlen-

Orthoped és divatcipőket

jelöléssel készít P.NCZES Csapó u. 6

sege a polgári társadalom egyik alapfeltétele. Az erre súlyt helyező leány párhuzami ismeretsége után a közvélemények viselése nélkül nem mehet fel az őt hívó fiatalember lakására, még ha házasságot ígér is, ami valósága esetén sem alkalmas arra, hogy az komoly házassági ígéretnek minősíthessék. Tisztességes erkölcsű nő még az eljegyzés után is megtartja a társadalmi erkölcs követelményeit.

Annyira korszerű és aktuális problémában hozott döntő véleményt a Kuria, hogy szükségesnek láttuk közreadni. Az indoklás felsőbbrendű életfelfogása és a komoly keresztyén gondolkodás példamutató. A nő tisztességének és a társadalom önfegyelmézettségének megővése cseng ki az ítéletből s nem engedi azt a paragrafusok életvitésében elveszni. Az ítélet ültet. Gyakorlati és fegyelmézetítő.

JEGYEK

a Hajduhétre:

Belépőjegy minden kiállítás megtekintésére —60 P

Ugyanez gyermekeknek —30 P

Siessen kiadóhivatalunkba jegyet biztosítani.

Új iparosok

Kertész János szatócs, Sebestyén Róza szatócs, Rosenbaum Fülöpné sz. Rosenberg Regina szatócs, Tóth Lidia előnyomda, Pélei Gábor fuvaros, Tiszántúli Cipőipari Kft. cipész, Farkas Pál öszéres, Németh Katalin cipő, kötött, szövött és mosóárak kereskedés, Tóth Lidia kézimunka, rőtös, rövidárú, úri és nőidivatcik kereskedés, Kallai Imréné sz. Zs. Nagy Julianna gyümölcs, déligyümölcs, burgonya, tojás, baromfi, dinnye, patogatott tengeri, sültgesztenye, sülttök, zöldség, főzelékfélék és hűsítőital kereskedés, Bruckner Sándorné gyümölcs, dinnye, főzelék, baromfi és tojás kereskedés, Molnár János üveg és porcellánkereskedés, Szabó Karolyne sz. Csóré Róza zöldség, gyümölcs, burgonya, főzelék, hagyma, déligyümölcs, baromfi, tojás, dióhéj és sülttök kereskedés, Csuzi Erzsébet illatszert, pipere, kozmetikai, betegápolási, háztartási cikk és nem sterilizált kereskedés.

Kitünő a salgótarjáni gyártmány

„KALOR” szabályozható folytonégő kályha.

Kapható:

SESZTINA LAJOS

veszprémi kereskedésben.

Horogkeresztes lap a „madjarisch“ társadalomról

Példátlan uszítás, gyanúsítás és rágalmozás a magyarokról

Már megszokott jelenség, hogy a horogkeresztes német sajtóban mind gyakrabban jelennek meg dühös kirohanások a magyarok ellen. A magyar horogkeresztesek ilyenkor nyilatkoztak: »teletlen« részről jött ez a támadás, az igazi, felelős horogkeresztesek rokonszenvvel viseltetnek Magyarországra iránt.

Most azonban »felelős« helyről intéztek példátlanul durva támadást Magyarországra ellen. Baldur von Schirach, a német horogkeresztes ifjúsági főparancsnok szerkesztésében megjelenő »Wille und Macht« című folyóirat augusztus 15-én megjelent számában Günther Kaufmann tollából kilencoldalas cikk jelent meg

a magyar társadalomról.

A cikk címe: »Die Madjarische Gesellschaft« és alább közliük belőle tanulságos részleteket:

»A magyarországi németiség tartóhatatlan helyzete, különösen a Basch-és, a katasztrófális iskola-viszonyok, a németiségnek a magyarországi német népművelőegylet vezetésében való jogfosztása, valamint a folytonos népmagyarosítás már egyszer arra indítottak minket, hogy a két nép közötti kissé őszintébb barátság kedvéért rámutassunk a magyarok virágzó sovénizmusára. Fejtegetéseink fél-évi szolgáltattak alkalmat a budapesti sajtónak arra, hogy folytonosan támadjon bennünket.«

»A diplomácia területén azonban közben történt egy és más, amely történésnek mintegy záróköve Széll magyar belügyminiszter nyilatkozata, amely most már gyakorlati alkalmazásra vár. Emlékeztünk arra, hogy a múlt év végén Kozma akkori belügyminiszter Berlinben járt és

nyilvánvaló, hogy megbeszélései alkalmával a berlini körök alaposan érintették a kisebbségi kérdést is.

Valószínűleg helyesen tételezzük föl, ha azt mondjuk, hogy a berlini barátságos megbeszélések eredménye volt Darányi 1937 májusi nyilatkozata és közrejátszott Széll július 15-i nyilatkozatában.

»Nagy megnyugtatóul szolgál, hogy Hess birodalmi miniszter ki-

jelentette, hogy itt a kormány tesz kötelező ígéretet arra, hogy

akaratát az államszervezet alacsonyabb hatóságai ellenére is keresztülvizsi.

Ezek a szervek azonban és velük a madjarisch társadalom nagyon erősek, amit fejtegetéseink bizonyítanak.«

NÉMET ISKOLAVISZONYOK MAGYARORSZÁGON

»A német iskolaviszonyok Magyarországon rosszabbak, mint a magyar iskolaviszonyok Csehszlovákiában, Romániában és Jugoszláviában

és erre bizonyíték a Londonban megjelenő »East European Review«, amelynek 1937 áprilisi száma szerint: »az iskolaügy Magyarországon nemcsak nem haladt semmit, hanem tovább rosszabbodott. Nem hisszük, hogy a magyar belügyminiszter olyan helyzetet akar az ő trianoni határon túli néptársainak, amilyenről a megbízható londoni tudósítás beszámol. Nyomatékosan figyelmeztetjük az intéző köröket, hogy szeptember 1-én megkezdődik az új magyar tanév és ez az utolsó határideje annak, hogy az amúgy sem kielégítő 1935. évi iskolatörvényt végrehajtsák. Az iskolaév kezdete lesz tehát a próbája annak, hogy mit ér a legutóbbi kormánynyilatkozat.

VITÉZI TÖRVÉNY ES KISEBBSÉGI POLITIKA

Azt hisszük azonban, hogy a vitézi törvényt, amely csak magyarnevű hadviselteknek ad jogot vitézi telekre, Széll miniszternek az új kisebbségi politikához kell illeszteni.

Névmagyarosítás

»Hogy hogyan gondolkodnak a budai várban Darányi parlamenti nyilatkozatáról, bizonyítja a kormány jelentése, mely a következőket mondja: »Egy hétfői lap azt a hírt hozta, hogy a belügyminisztérium

névmagyarosító osztálya tevékenységét teljesen megszüntette, mert a kormány továbbiakig újabb névmagyarosítást nem engedélyez.

A KORMÁNY KEZE A »MADJARISCH« TÁRSADALOM ELLEN

Ugyanez áll az adókérdésre, mindenekelőtt azonban a sajtószabadságra és arra, hogy a németeknek a kormánytól független népi és faji képviselőik legyenek. Mi voltunk az elsők, akik örömmel üdvözlőnk, ha a kormány erős keze a madjarisch társadalom ellen sikert érne el.

»FELÜLMULHATATLANUL ARROGÁNS«

A cikk kifogásolja Lendvai Istvánnak és Közi-Horváth Józsefnek egy-egy röpiratát, akik mint »madjarisch« publicisták elarasztozták az országot gyalázkodó röpiratokkal.

Felülmúlhatatlanul arrogáns (nicht überbietbar arrogant) végkövetkeztetésük

a következő: »Az a kultúrpolitikai szakadék, amelyet a nemzeti szocializmus Magyarországra és a Harmadik Birodalom között teremtett, lassanként Magyarország hivatalos külpolitikáját is oly irányba tereli, amelyben a magyar népek Németország iránti egykori rokonszenvje teljesen kihalt.« A cikk így folytatja: »Az uszításnak eme mértéke alapján az hihetjük, hogy ez a kihalt már be is fejeződött, ha a belső német viszonyoknál realisabb okok nem határoznák meg a magyar külpolitikát. Ez a külpolitika éppen az, amelynek ilyen

szemérmertlenségek és korlátlan terjesztésük láttára aggodalmat kellene éreznie amiatt, hogy Magyarország életben maradhat-e Európában.«

nyilatkozatait kizárólag tény-

GENERAL MOTORS —

OPEL

SUPER 6

OLYMPIA

OPEL KAJETT

EZ ÉVI EREDMÉNY

700

eladott AUTO

VEZÉRKÉPVISELET
NEMZETKÖZI GÉPKER.
BUDAPEST

KÖRZETKÉPVISELŐ:

Dr. UNGAR ISTVÁN

Debrecen, Rákosi Jenő u. 4.

leges hatásuk szerint bíráljuk el.

Egy heregettősi »horogkeresztes« magyar katonájának jelentéséről közli szöveg szerint a lap. A nyilatkozat szerint:

»Amikor október 20-án egynapi távozási engedélyt kaptunk, mindannyiunknak egy-egy iv papírt adtak ki, amelyet apáinkkal, szép német nevűnk magyarizálása ügyében alá kellett volna íratnunk.

Amikor az egynapos szabadságról visszajöttünk, le kellett adnunk az iverket. Csak

kevesen voltak,

akik apjukkal aláírták, mert a legtöbb apa vonakodott. Erre a parancsnok, vitéz Tomesányi százados a század elé lépett, és megkérdezte, hogy ki magyarosítja a nevet? Több bátor katonája előlépett és kijelentette, hogy

ezt nem teszi. Amire a százados azt mondotta, hogy aki magyar kenyeret eszik, magyar zsoldot kap, viseljen magyar nevet. És akinek nincs magyar neve, ne jelentkezzen többé szabadságért. Valóban azok, akik nem voltak hajlandók névmagyarosításra, három hónapon át nem kaptak szabadságot, míg a többiek minden vasárnap és ünnepnap szabadságot kaptak. De ezenkívül azokat, akik kitartottak német nevük mellett, folytonos megerőltető gyakorlatokkal kínozták, amíg állni sem tudtak a lábukon.«

AZ ELEKI ZÁSZLÓGYALÁZÁS

»Egy elmebeteg, aki már több gyógyintézetben volt, letépte a fül-árboera eresztett országszázlót.

Beszerzések gondját az nem ismeri!!
Ki zsebében a „TAKARÉKOSSÁG“ igazolványát viseli!!

Több mint 110 üzletben nyújt vásárlási lehetőséget!
Egyetlen egy helyen jelent fizetési kötelezettséget!
A havonta állandóan megújuló vásárlási jogosultsággal!

Szerezze meg a „TAKARÉKOSSÁG“ Központi Irodájában,
Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. szám.

Szőrméjét jól, olcsón, divatosan Hagymásinál csináltassa, alakíttassa
PIAC UCCA 63.

Erre ezzel teljesen érthetetlen összefüggésben

150 németfajú parasztot kihallgattak és oly durván bántalmazták őket, hogy egyesek közülük napokig az agyat nyomták.

»Milyen különös — írja a cikk a továbbiakban, — hogy nem értik meg tisztán érzelmi részvétünket ama német néptörzs sorsával, amelyet a magyarországi német népművelőegyletben igazi vezetőitől megfosztottak, akik készek arra, hogy elnyomott kisebbségeik miatt a Népszövetséget mozgósítsák, akiknél

megtörténhetett, hogy a kisebbségi alaphól a magyar kormány 700.000 pengőt folyósított ki nem mutatott célokra.

»Megismertük Magyarország másik arcát, amely az elsőtől abban különbözik, hogy

a magyar társadalom és nem a pillanatnyilag opportunista realpolitika képét mutatja.

A német ifjúság igen pontosan emlékszik a magyarok agresszív arculatára. Ez az emlékezet nem kevésbé erős, mint az a sziklaszilárd meggyőződés, hogy a magyar belügyminiszter szavai történelmi fordulópontot jelentenek Magyarországon. Hogy milyen nagyra kell a fordulatnak lenni, már megmutattuk. Reméljük, hogy Darányi erősebb lesz, mint a falu hatalmasságai, mint a birodalom elleni uszítás, hogy eltűnik a kihívás egy olyan nagy nép ellen, mint a német.

Igy ír a Magyarországgal rokonszenvező »barátságos« Németország egyik irányított sajtója. Kérdés, hogy erre a rokonszenvre szüksége van-e Magyarországnak? De a legfontosabb kérdés, hogy ezeket az egyáltalában nem rejtegetett és teljesen nyílt megnyilatkozásokat észreveszik-e azok, akik olyan nagy buzgalommal pártfogolják a német horogkereszt szellemet?

Vagy nincs már önérték...?

Kötőtanfolyamot nyitok,

mindenféle kötetet tanítok, 4 hetes tanfolyam 10 pengő, naponta délután 3—5-ig.

Jelentkezés özv. Posch Dezsőnének, Rothermere u. 17.

62.000 KÉZBESÍTÉS EGY HÓNAP ALATT

Arra a nagy munkára, amit a város I. fokú közigazgatási hatóságának keretében működő kézbesítési osztály végez, jellemzőek a hatalmas számok, melyek a polgármester augusztus havi jelentésében az osztály működését feltüntetik. Az ügyforgalom a következő volt: Debrecen város hivatalos ügyei 31.315 darab, m. kir. bírósági és ügyészégi ügyek 5360 darab, ipari s kihágási ügyek 3454 darab, helyi állami és egyéb ügyek 5945 darab, vidéki állami és egyéb ügyek 2328 darab, m. kir. postahivatali küldemények 425 darab, hirdetések 138 darab, városi adóhivatal által küldött adókönyvek kézbesítése 19.957 darab, postai ajánlott és közönséges levél 2121 darab, összesen 62.043 darab.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Az új divat slágere: a téli kosztüm

En nem mondom már, tavaly is kezdék favorizálni a téli kosztümöt, de a hölgyek — úgy látszik — annyira megszerették, hogy aki véletlenül tavaly nem csináltatott volna magának egyet, az az idén sürgősen és gyorsan csináltat. Megírtam jónéhányszor, hogy mennyi előnnyel jár egy ilyen téli kosztüm, de nem győzöm elégszer hangsúlyozni, hogy valóban a legpraktikusabb és legjobban kihasználható ruhadarab, sőt ruhadarabok — a téli kosztüm.

A most lezajlott divatbemutatók kivétel nélkül a bemutatott model-

golos, oroszos anyagú volt, hátul derékig gombolva, elől mellnél, teillos varrás, sugaras szegőzéssel, barna nagy monogrammal, ami a kabátból is kilátszott.

A másikat egy középkék kosztüm volt, széles, nagy reverekkel, amiknek széleit tenyérnyi széles vörösrókaprém szegélyezte, nagy vörösróka muffal és a derekán kék satin öv. Általában a satin öv rengeteget szerepel bundán, télikabáton egyaránt.

Egy egészen fiatalos, borvörös kosztümöt különösen a fiatal generációnak szívesen ajánlok; rövid,

BOROS szépen jól olcsón fest, mos, tisztít Piac utca 77.

lek legalább 50 százalékát téli kosztümből hozták, vagy legalább is kosztümösített délutáni ruhából ami talán még praktikusabb megoldás azok számára, akik nem szeretik a kosztümöt, vagy alakjuk »megengedi« hogy ne aljat és szoknyát viseljenek.

Csodásabbnál csodásabb, remek megoldásokat láttam a bemutatókon és ezeket sietek gyorsan leírni, szíves felhasználás végett.

Általános, minden kosztümöt jellemző adatokkal nem szolgálhatok és ez nagy előny, hogy nincs megkötöttség.

Gyönyörű volt egy fekete szövet háromnegyedes kosztüm, fekete seál, két tenyérnyi széles bordúrral, bubigallérral és nagy seál muffal, elől végig zipp záródással. Ez egyébként sok kosztümnél előfordul, sőt hosszú télikabátok is gyakran zippel záródnak. (Ugyanez a fazon megvolt rozsdabarnából is biberett prémísszel, muffal.) Tarkát csak itt-ott találtunk a kollekcióban, mondanom sem kell, minden fekete. Nagyon tetszett egy fekete perzsa sálgallérral, elől megkötött övvel, a sálgallér alól pedig halványkék posztó bordúr látszott ki. Ez alatt nagyon szép angol fekete ruhát viselt a mannekin ugyanolyan kék dísszel, amilyen a kabáton volt.

Általános vonásnak vehetjük, hogy a legtöbb kosztüm nem szoknyával, hanem egész angol ruhával készült. Vagy pedig, úgy, hogy a ruha és kabát alkotja a kosztümöt és ezenkívül délelőttre egy külön ugyanilyen szoknyát is csináltatott az illető. Aki ilyenekkel rendelkezik, az nyugodtan elmondhatja magáról, hogy egész téle alaposan el van látva. Nagyon szép volt egy fekete, doubl-anyagú rövidkabátos kosztüm, nagy hullámos, szögletes vállú ezüstróka gallérral, elől megkötött fekete satin övvel. Az alatta viselt ruhára ugyanezen övet kötötték rá elől exharpszerűn; elől mellvarrással készült a ruha strass gombdíszekkel. E csodálegyans összeállítás volt, de csak azok számára, akik egy délelőtti összeállítással is rendelkeznek.

Két, remek nem fekete kosztümöt is láttam. Az egyik egy rozsdabarna hétnyolcados kabát volt, elől éphogy összeért a gallér és elől végig tenyérnyi széles biber szőrmedísszel és széles barna övvel, barna biber muffal. Alatta a ruha remekszabású és fazonú, an-

sveifolt kabát biber bubigallérral, biber zsebekkel, végig harna zippzáródással. Ugyanezt a fazon mutatta feketéből is, fekete perzsa gallérral és zsebekkel és a zipp helyett fekete lakk mási záródást alkalmaztak. Kivételesen nem ruhát, hanem az aljhoz egy fémmel átszőtt satin bluzt mutattak mellvarrással, elől leelőgő megkötött övvel.

Remélem hölgyeim, ennyi kosztüm közül nem lesz nehéz egy igazán jót kiválasztani.

Sélyei nővérek

Kalap és ruha szalonjuk

jó és olcsó. Piac utca 61.

DIVATPOSTA

P. I. L. A beküldött anyag nagyon szép, de ha nem kap hozzávalót, akkor azt tanácsolnám, hogy ne nyuljon hozzá, hanem tegye el tavaszra, akkor világos ruhákhoz csinálthat belőle egy rövid, bőhátú kabátkát, mert őszre az anyagot túlkönnyűnek találom. Inkább egy szép, bordó összeállítást csináltasson hűgának, ruha és kabátka szőrmézve, ezt egész télen ki tudja majd használni. 2. zöldre-barna kosztüm összeállítás nagyon csinos, hagyja rajta a barna szőrmet és barna pulloverrel viselje. 3. Végül fekete szövetruhához ajánlok egy királykék satin, fémmel átszőtt gallérkát, ami egyenesen, tenyérnyi szélességben fogja körül a nyakat, a közepén húzzon be sajátjából egy hurkát, ami mintegy rüssként öveze körül a nyakat. Üdvözlöt.

Baba. Csináltasson egy fekete szövetruhát, hozzá egy rövid ezüst róka prémes sveifolt kabátot. A ruha legyen angolos, strass díszekkel, övvel, strass csattal és gombokkal, sima szűk ujjal. Egész télen lesz egy »elegáns délutáni ensembléje. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz krt. 35. küldjék.

HASZNOS TANACSKOK

Ha fonnad a virág, állítsuk kis forró vízbe a szárát, mire a víz kihül, a virágok is felélednek. De azt a részét a virágnak, amely a forró vízben állt, vágjuk le, mikor a hidegvízes vázába állítjuk.

Alumínium tárgyakat könnyen tisztíthatunk a következő tisztítószerelemmel: három deka boraxot fel-

Luxus kivitelű, olcsó
4 és 6 személyes áramvonalas

Béraitók

megrendelhetők bármikor bárhol a külföldre is. Onel. Balilla. Buick stb. Telefon 24-28. Ferenc József 41.

kell oldani egy liter vízben és néhány csepp szalmiákszeszt kell hozzáadni. Ezzel megdörzsölve, szép fehér lesz az alumínium-edény.

PARISI tanulmányutamról kozmetikai újdonságokkal HAZAERKEZTEM. KLEIN ERZSEBETI kozmetikus, Piac ucca 73.

HETI ETLAP

Hétfő. Ebéd: Kelbimbólevés, marhahús díszelt saftban, zöldbab, gyümölcs. Vacsora: Lecsós tojás, gyümölcs.

Kedd. Ebéd: Paradicsomleves, töltött káposzta, kukorica. Vacsora: Déli káposzta virslivel.

Szerda. Ebéd: Gulyásleves, pozsonyi kifli, kukorica, gyümölcs. Vacsora: Rakott burgonya, vajaskenyér, gyümölcs.

Csütörtök. Ebéd: Gombaleves, naturszelet, paradicsomos burgonya, szőlő. Vacsora: Libamáj hidegen, zöldbab.

Péntek. Ebéd: Bableves, rizsgomba, tojásrántotta, turós gombóc. Vacsora: Rántott gomba tartárral, gyümölcs.

Szombat. Ebéd: Karfiolleves, töltött borjúszeget, tarhonya, gyümölcs. Vacsora: Felvágott, zöld paprika, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: Húsleves, libaprólek, pörköltnek, burgonyával, káposztásrétes. Vacsora: Párolt libamell, tökkáposzta gyümölcs.

KONYHARECEPTEK

Őszibarack elterése alkoholban.

Vegyünk öt kiló félig érett barackot s azt mossuk meg. Azután két liter vizet egy deka szalicillal, két deci alkohollal és egy kiló kristálycukorral felforraltjuk és ha forr, akkor a megmosott hámozatlan barackot berakjuk és úgy főzzük ki, mint a gombócot, vagyis ha a felszínre jön, akkor lyukacsos kanállal szedjük ki és rakjuk uborkás üvegekbe. A levét ismét forraljuk fel és öntsük rá a barackokra, kössük le és állítsuk a helyére.

Zsemlyegombóc. Négy egész tojást egy kanál zsirral elhabarunk, teszünk bele zöldpetrezselymet, apróra megvágva és egy kevés sót. Egy jól kiáztatott zsemlyét szitán áttörünk hozzá és ezzel együtt elkeverjük. Most kevés grizzel elkeverjük, de ügyeljünk arra, hogy inkább lágy, mint kemény legyen a tészta. Egy asztalkendőt zsírozunk meg, öntsük bele a tömeget, kössük össze és forró vízben egy félóránál tovább hagyjuk főni. Levesbe is kitűnő, de mártásokhoz és húsok mellé is.

Kirántott burgonya. Sárga burgonyát megfőzünk és meghámozunk, két végét levágjuk, hogy megálljon (ezért jobb kifli burgonyát venni) a közepét óvatosan kivájjuk és felvert tojásba és morzsába mártva, forró zsirban kirántjuk. Lehet üresen is hagyni, de lehet gyenge hústöttelekkel is megtölteni.

Ruff Mihály

modern szobafestő, mázólo és bútorfényező vállalata
Debrecen, Vörösmarty ucca 3. sz.

Vasárnap

Szeptember
12
Vasárnap
Mária

Ez az élet

Láttam egy öregasszonyt, rettenetesen öreg volt, kiaszott esontú, száraz hejú, nem mertem a közelébe menni, félttem, hogy megérem rajta a hullaszagot. Seprűt markolt a tiz esontú ujjával és seprőt irtóztatós buzgalommal, a verejték is lecsurgott az arcán, sípolva lihegett. Óreg apró lépésekkel ugrált a seprű körül és seprőt, seprőt, utána vágtatott minden porszemnek, hajladozott, bökolt a seprűnek.

Vajjon mit csinálna szegény, ha most odamennék hozzá, kivinném kezéből a seprűt és azt mondanám neki: hová sietsz, néni? Mit akarsz azzal a seprűvel, tedd le szépen a sarokba és ülj le mellé, rakd fölbe a kezéd és számold a percek. Egy perc, két perc, három perc, rengeteg percet számolhatsz össze ott a sarokban, a seprű ellopja tőled a percek, nem lesz idő élni! Siess gyorsan a sarokba, hagyj a fenébe a seprűt! Nemsokára szét fognak hullani öreg esontúid és a bőrödöt az utolsó pörusig megeszik a férgek, rohanj gyorsan a sarokba és számold a percek, egy perc, két perc, három perc.

De nem szólok neki semmit, hadd seperjen, hadd kinlódjék, hadd gyötördjék, lehet, hogy igaza van, ez az élet, ez a seprűvel való körbetáncolás, ez a verejtékezés, ez a lihegés. Nem tudom.

Ablak alatt

Jó így megállni egy nyitott ablak alatt és lehuny szemekkel inni az ablakon kiömlő hegedűszót. Zuhognak a hangok, olyan, mintha lelki strandon a zuhany alá állna az ember, úgy megmossa az embert, egészen megtisztítja utána. Az ember áll az ablak alatt és nem gyűlöl senkit, odatartja meztelen lelkét a friss hegedűzuhany és még azoknak is megbocsát, akik megalázták. Langyos, finom tavaszi eső az őszben, az ember ott az ablak alatt, szereti azt a másikat, aki az ablak mögött ráhullatja ezeket a langyos eszpeket, sapadt arcú, nagyhajjú fiatalembernek képzeli, vagy szökehajjú szerelmes lánynak. Egyszerre abbamarad az egész, eláll a zuhany, de az ember még ott marad egy percig, lehuny szemekkel még egyszer átzegegteti magán a hangokat. És akkor az ablak mögött megrecsen egy kellemetlen, vad basszus és azt mondja, hogy »a fene egy meg a pofáját, micsoda gé-húrt szózt megint rám az a szélhámos!«

Olyan, mint amikor zuhany után meghempereg az ember a porban és sáros lesz.

Csokonai utáda

Nem szeretem ezt a fiatal költőt, hiába, nem szeretem. Kiadta a legújabb verseit és előszót is írt hozzá, azt írja többek között: »Pontosan 142 évvel Csokonai születése után születtem.«

MÁTYÁSFOLDI PARCELLAZÁS
1000 villatelek villamosnál, Pesttől 8 km. 150 négyszögletes telek ára 825.—, 1200.— P. Havi részlet 15—20.— P. Foglalo egy havi részlet, Özv. gróf Pejacevich Márkné, uradalmanak irodája: Budapest, József körút 22. Telefon: 139—143, d. u. 2—6 óráig.

Mi ez? Mit akar ezzel mondani a fiatal költő? Mit tartozik az ő születése a Csokonaiéhoz, mit akar azzal a pontosan 142 évvel? Csak nem azt akarja bejelenteni, hogy egy új Csokonai született benne? Nekem ne szülessen ő pontosan 142 évvel senki születése után! És ha már születik (pontosan 142 évvel), ne jelentse be, mint fontos életrajzi adatot, nem érdekes, nem is érdekel, szemtelenség!

En hiszek az ő elhivatottságában és a nagy szellemekkel való kapcsolataiban, én hiszek benne, bár undorítóan rossz verseket ír, éppen olyan rossz verseket, mint még sokan, akik nem pontosan 142 évvel Csokonai születése után születtek. De jobban szeretem azokat a költőket, aki nem születtek pontosan

senki születése, vagy halála után és jó verseket írnak. Önt, fiatal költő, nem szeretem.

Fogorvos

Ez sem utolsó dolog: a másik oldalról benézni egy fogorvos ablakán. Ott ül az ablakkeretében a szerencsétlen rosszfogú ember, tátott szájjal és reszkető térdekkel lesi a fogorvos kinzóeszközeit. A fogorvos most belehajol a szerencsétlen szájába, a rosszfogú minden idegével figyel, hallgatja a fűrő zümmögését, lesi az első kis fájdalmat, hogy ordíthasson egy kedvére valót. Türi, hogy kinezák azt a nyomorult, tüdőbajos fogát, hagyja, hogy fúrják, szúrják, törjék, fémjék, ül tátott szájjal, közben nagyokat ordít.

Nem vagyok kárörvendő, de muszáj röhögni, muszáj röhögni! — Csak azért nem röhögök, mert fáj a fogam, megyek a fogorvoshoz.

(fül.)

Két királykisasszony szomorú tragédiája

Diocletianus római imperator mauzoleumának oszlopai között, a spliti székesegyház bejáratának felső párkányán széles márványtáblán nyugszik egy természetből összerott kicsiny szarkofág. Irások szólnak róla, hogy egykoron vers örökítette meg díszes márványtáblán az em lékét azoknak, akiknek földi maradványai itt pihennek immáron hatszázkilencvenöt esztendő óta. A márványtábla és a vers az idők során eltűntek, ma csak háromsoros latin felírás emlékezik meg IV. Béla király két lányáról, Margit és Katalin királykisasszonyokról, akik egyazon napon, 1242-ben március 13-án adták vissza Clissa várában lelküket az örökkévalónak...

Split, 1937.

(Copyright by Jób Paál. Utánnomlás tilos.)

1242. március 13-án Clissa várában egy napon halt meg IV. Béla két viruló leánya. És öt héttel később Trau várában visszadatta lelkét a Mindenható Vilmos herceg is, a bizánci császár és III. Béla leányának fia; Margit királykisasszony vőlegénye. Kriptája meg van Trogirban ma is, de sírja fölött nincsenek márványba vésett sorok:

A tragédiáról, amelynek három viruló élet esett áldozatul, vajmi keveset tud a história.

Óreg kodexeknek cinoberrrel festett lapjairól és arról a sírfeliratról, amelynek pontos szövegét Karaman doktor találta meg Giovanni Lucio 1666-ban megjelent könyvében.

Két királylány sírjának odisszeája.

Ezt meséli nekem a tudós:

— Mindenekelőtt felmerült a kérdés: miképpen és mikor jutott a két királylány szarkofágja olyan helyre, ahova egyébként szarkofágot nem szoktak tenni: a spliti templom följárata fölé. Erre a kérdésre a muzeum elhunyt tudós igazgatója, dr. Don Franciscus Bulic adta meg elsőnek az elfogadható választ.

— Tudjuk a ma is meglévő feliratról, hogy Margherita és Katharina hercegnők 1242 március 13-án haltak meg. A szarkofágon három sorban ez olvasható:

Haec est sepultura filiarum Domini Belle, regis Hungarie MCCXLII die XIII Martii, huc fugiens ab acie Tartarorum.

»Ez a sírja Béla úr. Magyarország királyi lányainak, kik meghaltak 1242 március 13-án, mikor

a tatárok elől menekült...«

Bulic igazgató úr szerint: az akkori zavaros időben se idő, se mód nem volt hozzá, hogy a holttesteket bebalzsamozzák. Sietve köldába tették azokat és a ládát ide hozták. Ebben az időben, 1242 márciusában Diocletianus egykori mauzoleuma már székesegyház volt, hiszen azzá alkották át a nyolcadik század végén, vagy a kilencedik elején. A dómnak még nem volt harangtornya és a tizenharmadik század elején kezdtek el építeni azt a campanilet, amely a tizenhetedik századig épült. Sok történettudós azt tartja, hogy a harangtorony

IV. Béla anyjának, II. Endre hitvesének adományából épült.

A királyasszony járt itt, hiszen II. Endre a velenceiektől hajókon Spalatóból indult a Szentföldre...

— Amikor a tatárok elől IV. Béla Clissa várába ment, a spalatói dóm épülő harangtornyát faváz vette körül és a munkások ezen a favázon dolgoztak. Szakasztott úgy, mint ma az épülő házaknál. A faváz akkor már elérte a bejárat párkányát, lehet, hogy azt meg is haladta. Ezen a párkányon vitték fel a szarkofágot mai helyére. Dolguk sietős lehetett, mert lázasan dolgozhattak. Erre vall, hogy amikor Bulic igazgató úr 1908-ban a szarkofágot felbontotta és megvizsgálta a megmaradt esontokat,

azok között olyanokat is talált, amelyekből már a laikus is megállapíthatja, hogy nem emberi esontok. Anatómiai vizsgálat során aztán kiderült, hogy csirkecsontok kerültek a ládába és pedig alkalmasint úgy, hogy a munkások munka közben fogyasztották az ebédjüket és kegyeletsértő módon a holttesteket tartalmazó szarkofágba szórták ebédjük maradványait.

A hétszáz esztendő csirkecombokat Bulic igazgató úr aztán eltávolította és ugyancsak ő állapította meg, hogy a királylányok közül Margit hercegnő tizenhét-tizennyolc esztendő lehetett, a huga, Katalin pár évvel fiatalabb.

— Az idők során, alkalmasint pár évszázaddal később a most is látható szerény szarkofág fölé még egy díszesebbet is tettek és erre egy latin verset véstek rá. Mikor? Erről nincs semmi híradás. Magát a históriát Straticotól tudjuk, aki a Habsburgok titkos levéltárában lévő jelentésekben elmeséli, hogy 1777-ben Spalatóban járván, ott szavahihető emberektől hallotta a következőket:

Iskolatáskák, háti és kézitáskák, diákfelszerelések legjutányosabban

Kántor Ernő és Társánál
szerezhetők be.

— A velencei köztársaság azt követelte Spalatótól,

hogy Béla király két lányának szarkofágját vitesse el a templom kapui fölé, mert az profán és sérti a kegyeletet.

Spalato erre nem volt hajlandó, viszont dacolni se akart Velencével. — A maga módja szerint ötletesen oldotta meg a kérdést:

Velence márványba vésett címeivel, a szárnyas oroszlánál földte el a szarkofágot.

Stratico létrán ment fel a dóm kapuja fölé és meggyőződött arról, hogy a velencei oroszlán alatt ott van a díszes szarkofág, oldalán a verssel. Meggyőződött Stratico arról is, hogy a díszes alatt megvan még a régi is. Később a velencei oroszlán eltűnt, de eltűnt a díszes kősr és ma senki se tudja, mi állott rajta. Csak annyit tudunk még, hogy 1885-ben, amikor a templom portálját restauráltak, a szarkofágot a mai helyéről a baltisteriumba vitték és ott maradt egészen 1908-ig, amikor is visszakerült mai helyére...

A bizánci császár fiát megöli a bánat...

Trogirban, a dóm ereklyéi között mutogatják az idegeneknek azt a himzett csuklyát, amelyről azt tartja a legenda, hogy IV. Béla köpenyeről való és a magyarok királyi hálából ajándékozta azt a traui székesegyháznak. Arannyal himzett igazgyöngyökkel és drágakövekkel gazdagon díszített szöveterdarab van üveg alatt. A himzés Szent Mártont ábrázolja lóháton, amint egy szegénynek adja ruháját...

Szakértők szerint ez a csuklyadarab sohasem volt IV. Béláé,

ellenben minden kétséget kizáró módon vele egykorú. Ez a csuklya Vilmos hercegé lehetett, aki IV. Bélával együtt volt Trau várában és 1242 április 20-án ott halt meg. Sírja megvan, de sírfelirata eltűnt...

Giovanni Lucio említi »Memoria di Tragurio« című munkájában, hogy Vilmos herceg Baldwin bizánci császár és III. Béla nővérének fia van eltemetve a trogiri templomban, közvetlenül a főoltár mellett. Ugyancsak ő említi, hogy a kriptá fölött díszes sírfelirat volt, de azt eltávolították akkor, amikor a templomot újra kövezték. Lucio szerint

»feljelölték«

visszatenni a sírfeliratot, amelynek szövegét könyvében lenyomatja. Eszerint Vilmos herceg meghalt április 20-án.

Megölte őt a bánat mátkájért, Margit hercegnőért.

Halála előtt szóban végrendekezett a trogiri püspök előtt: minden vagyonát, aranyát, ezüstjét a szegényeknek adományozott, díszes, arannyal himzett, drágakövekkel díszített »királyi öltönyeit« pedig a trogiri templom számára hagyta.

A csuklya, melyet a trogiri templomban mutogatnak ma is, minden kétséget kizáró módon az övé lehetett és Karaman doktor szerint nincsen kizárva az sem, hogy a sírfeliratát esetleg megtalálják még valamelyikében a trogiri pincéknek...

A királykisasszony halott leányánál marad...

A régi kodexekből imígyen lehet rekonstruálni IV. Béla dalmáciai útját: A királyné előbb érkezett meg Zágráb felől, mint a király. Szekereken jött kíséretével együtt és eredetileg az volt a célja, hogy férjének szállást csináljon. Spalato kapujánál megállt, de

hirtelen visszafordult, mert Thomas Arehidiacanus szerint »Spalato ellenségei gonosz emberek: azt tanácsolták, hogy ne menjen be a városba. Clissa várába ment két leányával együtt. Vele voltak nagy számban azok az asszonyok, akiknek férjeit a tatárok megölték. Pár nap múlva érkezett meg a király a trónörökösével, az ország nagyjával és »Magyarország megmaradt virágjaival».

IV. Béla tovább akart menni Olaszország felé, alkalmasint Velence, vagy Nápoly lett volna útjának további célja. Bápáncsolt a spalatoiakra, hogy azonnal bocsássanak gályákat a rendelkezésére.

Spalato azt jelelte, hogy az idő rövid.

Ezen a válaszon mód feletti felháborodott a király. Clissa várából hirtelen elutazott és rövid trogiri tartózkodása után a Királyszigetre ment azokon a csónakokon, amelyeket a trogiriak adtak neki. A Királyszigeten

sótrákba lakott a királyi család és az udvartartás.

A tatárok pusztítottak a környéken, a falvakat felégették, de a várakat nem tudták be venni. Nem is tudták meg, hogy IV. Béla a Scoglio del ré homokja között van. Trogirt körülvették, itt érte őket a hír, hogy Ázsiában megbalt Oktai nagy kápu, erre Kajdán tatár vezér kiadta a parancsot: vissza...

IV. Béla 1242 áprilisának végén mehetett vissza elpusztult országába.

... De a királyasszony ott maradt.

Clissa várában. Még fél esztendővel töltött távol a férjétől és csak 1242 szeptemberében utazott haza. Addig: buzgón imádkozott a spalato székesegeház templomának kicsiny szarkofágja mellett. A királykisasszonyt még hat hónapig a tenger partjánál tartotta két örökre elnémult gyönyörű leányának hallgató ajka...

Paál Jób.

2113 külföldi járt augusztusban Debrecenben

Az idegenforgalmi hivatal augusztus hónapról szóló jelentése megemlékezik a Nyári Egyetem nagyszerű tanfolyamáról és azzal kapcsolatos hortobágyi közvetítésről.

A továbbiakban felsorolja, hogy augusztus 5—8. napjain Debrecenben és a Hortobágyon járt Ulla Nosa Silsen norvég újságíró, augusztus 6—9. az amerikai magyarok második nemzedékének 25 tagja, augusztus 9—10-én

dr. Eg-Steinecker, a Berliner Tageblatt diplomáciai munkatársa, 11-én a Siemer és Luibe müncheni utazási iroda egy autóbustársasága, 21—22-én Nunez Vas, a hollandiai újságíró szindikátus megbízottja, 24-én a Magyar Agrársajtó Szindikátus 16 tagja, kivülök két külföldi autóbustársaság, egy lengyel diákosport és sok egyéni utas.

Augusztusban bejelentettek 2113 külföldi és 900 belföldi idegent.

Nagyon zajos és méregdrága a Margitsziget

Budapest fűrdőváros centrumát csak a dúsgazdag és makkegészséges vendégek bírják ki

Valamikor a kies fekvésű, tündéri Margitsziget volt a fővárosba utazó és csendre, békességre, üdülésre vágyó vidéki középosztály Mekkája, ahova mindenki elzarándokolt, aki a híres gyógyvíz áldásos hatására vágyott. A csend és békesség hona volt a Margitsziget, fáradt idegzetű és beteg vendégek finom tónusú és halk menedékhelye. Időközben aztán a fővárost elkeresztelték Fűrdővárosnak s ennek központjává a Margitszigetet tették meg. Azóta gyökeresen megváltozott a Margitsziget képe, egymás hegyénhátán épültek az új kávéházak, vendéglők, hotelek, bárók s mindenféle fajta egyéb szórakozó helyek s ezzel párhuzamosan meredeken szöktek magasra az árak is. Előbb-utóbb rájön a vidéki úri középosztálynak a Margitszigetet látogató minden tagja, hogy

a gyógyfürdőben egyetlen fürdés a mellékiadásokkal akkora összegbe kerül, amennyiből otthon több tagú családjával együtt két napig is megélhet,

ha pedig olyannyira vakmerő, hogy a gyógyfürdő közelében akar lakni s élvezni szeretné a sziget templomi csöndjét, úgy arra döbben, hogy

a szigeti hotelek árai csak a multi-milliomosok esekkfizeteli számára valók, a templomi csönd helyett pedig jobbról-balról üvölt a dzsessz, sikolt a saxofon, dübög az üstdob s ez a szörnyű zsvajz mohón ölelkezik a harsány cigányzenével.

Közben az autók százai túlkölnnek, autóbuszok dübörögnek s vasból legyen az ember idegzete annak a szigeti fürdővendégnek, aki ezt a hangorgiát huzamosan elbírija. Úgy látszik azonban, hogy a szigeti zenekarok állandó versenye lenyűgöző varázst gyakorol a patkánytársadalomra, mert

gyakori a panasz, hogy a szállodák, éttermek és szórakozó helyek körül virgong patkányok ólálkodnak,

amelyek — különösen éjszakánként — sikoltásra készítik az ezüstös holdfényben andalgó hölgyvendégeket.

HIRDETMEY. (Házhelyigénylők figyelmébe.) Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság által a város u. n. eprekerti ingatlanából megváltott és eredetileg özv. Herskovics Jenőné részére juttatott 14.560 tkvi. betéthe 18.329—94 hrsz. alatt bejegyzett 300 négyszögöl területű házhely elhagyás folytán megüresedett. Felhívja a hatóság az érdeklődőket, hogy akik az 1920:XXXVI. t.c.-ben biztosított igényjogosultságuknál fogva erre az ingatlanra igényt tartanak, igényeiket a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. földszint 46. sz. szoba) az érdemességüket és igényjogosultságukat igazoló okmányok, valamint vagyoni és kereseti viszonyaikat igazoló hatósági bizonyítvány-csatolása mellett 3 napon belül jelentésk be. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Aki nem hirdot, az gyaloglással akarja utófémi azokat, akik versenyautón robognak

Ha gyártmányait

át akarja vinni a köztudatba, vegye génybe

40 éves
reklámtapasztalataimat

Reklámtervezeteket
kidolgoz jutányosan
a közismert — régi

Erdős József

hirdetési irodája
Budapest, VI., Teréz-körút 35.

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Ha szörmét olcsón akar vásárolni, keresse fel
Adler Jenőné szörmő üzletét
Gambrius átjáró.

Háztartási cikkek és fűszerárak legolcsóbban beszereshetők
Bakos István éss. és háztartási cikkekben
Csapó ucca 86.

Gyári maradvékokban legszebb újdonságok csodaolcsón
dr. Révészné
Piac-utca 42. szám
Pannonia udvarban

Zománczott tűzhelyek, virágdézsák
Bészler Lajosnál
Piac u. 17.

Nap- és esernyők, gyermekernyők legolcsóbban

Esernyőüzemben

Piac u. 42. Pannonia udvar.

Legdivatosabb uriszabóság
Moskovits József
Piac u. 41.

Megbízható szeredi paprikát fűszer, ecetet
Jónásnál vegyen Arban, minőségben vezet!
Csapó-u. 37.

Rőtös, rövidáru!, férfi kalap! legolcsóbban

GOMBOS divatházban

Csapó ucca 103.

Izléses cégtáblák a legolcsóbban készülnek

Bordás címfestőnél, Piac u. 71.
Kérjen díjmentes ajánlatot.

Üzletátépítés miatt harisnya, kesztyű, kombiné, rejtormadrág, férfi ing, nyakkendők, rövidáruk meglepő olcsón lesznek árusítva **MAYER Csapó u. 6**

Stormking tenniszütők
Kántor Ernő és Társánál
Hurozást vállal

Fogait „Kredo“ fémből csináltassa.
A Kredo fémfogak törhetetlenek!
10 éves gyári garanciával készülnek. Kérje logorvosától.

Bodnár
műszerésznél gyári áron vehet kerékpárt, alkalmat és gumikat. — Egy vásárlással meggyőződhet.
Debrecen, Csapó u. 68

Szabó Béla szücszületét áthelyezte
Piac-u. 75. sz. alá Sas-u. 4 sz. alá

Gumijavítás, accumulator készítés

Rétinél
Piac u. 42. Pannonia udvar.

Uj cím:
Kövári Miklós
szücsmeister Sas u. 2.
Kész és feldolgozatlan szörmőárut alakít.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttlewort R. T. vezérképviselete és irodákára
Ráher Sándornál
Debrecen, Deák Ferenc u. 11. (szemben a Törvényszékkal) Telefon 29-62
Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek.

Hungária Kézimunkaüzlet
Piac ucca 14.
Mindenféle kézimunka anyagok nagyon olcsón.

Órákban, ékszerekben legolcsóbb
Halász

Robbanólencse
1 doboz 24 fillér
ismétlő riasztó pisztoly 6 P
Kántor Ernő és Társánál

Szliuka István
szikvizgyár
„Csokonai” Ásványvíz bizománysz.
Teleki u. 100. Tel. 21-11.

Kraszula kenyér
ízletes, tiszta. Kóstolja meg!
Kassai-ut 9. sz. Telefon 29-23.

Mindig szép lesz frizurája, ha dauerjét **MINK** csinálja
Hatvan ucca 6.

Takaréktűzhelyeket leggyorsabbtól legdrágább ki-vitelben, Csepéval kizárólag 60 pengőtől felölősséggel készítek
Molnár Elemér
Csapó-utca 98.

Legfinomabb fagyalt **Sánihánál**
Higienikus tisztasággal készül a legjobb anyagból!
Hatvan-utca, Püspöki palota

Világítsunk Főzzünk Fűtsünk
villannyal g á z z a l koksszal
Debrecen sz. kir. városi közüzem vállalat.

SPORT

BOCSKAY—KISPEST

Negyedik mérkőzését játsza ma a Bocskay és nemcsak Debrecen, hanem az egész magyar sportközvélemény kíváncsian várja, hogy sikerül-e végre pontot szereznie. Ellenfele a Kispest szintén nyertelen még, de melegségére szolgál, hogy csak két mérkőzést játszott és mindkettőt nagycsapat ellen. Ezzel szemben két mérkőzésen négy gólt rugott, míg a Bocskay három mérkőzésen ért el összesen egy tiszteletgólt. Ennek alapján semmiféle jóslatba bocsátkozni nem szabad, mert ez a mérkőzés még a honi pályát figyelembe véve is, teljesen nyit. Hiszen a Kispestnek éppen a csatársora a legjobb csapatrésze és ha a Bocskay védelme nem áll szilárdan a lábán, meglepetés is érheti. A Bocskay egyébként nem a leg fittebb állapotban lép a pályára, Kertes és Finta gyengélkedik.

A mérkőzés Gerő vezetésével 3 óra körül kezdődik, míg az előjáték a DVSE—KMOVE bajnoki találkozóra lesz.

A KISPEST VALTOZATLAN, A BOCSKAYBAN FINTA JÁTEKA KÉTES

Szombaton este megérkezett a Kispest csapata, amely a következő összeállításban fog szerepelni: Kósa—Olajkár, Rátkai—Monostori, Szabó, Víg—Ujváry, Varga dr, Nemes, Déri, Serényi.

A Bocskay összeállítása bizonytalanra vált, mert Finta hátán egy rosszindulatú furunkulus keletkezett és ezt sürgősen meg kellett operálni. Erősen kétes tehát Finta játéka és távollétében az egész csapatot össze kell forgatni. A csatársor Kemény, Belesik, Teleki, Takács, Hajdu, a halvesor Elek, Boros, Palotás összeállításban játszik ebben az esetben.

A FERENCVÁROS—LAZIO

Középeurópai Kupa döntő első mérkőzése Budapest egyetlen nagy sportemlényére. A Ferencváros két tartalék-

kal áll ki, de a csapat jó szellemét tekintve, így is nagy eséllyel indul harcra. A mérkőzés iránt érthetően nagy az érdeklődés.

A WINDSORI HERCEG A BOCSKAY—KISPEST MÉRKŐZÉSÉN?

A Bocskay angolnyelvű táviratban meghívta a windsori herceget és kíséretét a mai mérkőzésre. Szombaton este Laky László, a KIE volt debreceni titkára, aki jelenleg az amerikai követség titkára és mint ilyen a herceg mellé van rendelve, felhívta telefonon a Bocskayt és kilitátsba helyezte, hogy lehetőség szerint átrándul a díszes társaság Debrecenbe. Nagyon sajnálta, hogy nem két nappal előbb jött a meghívás, mert akkor összekapcsolható lett volna a hortobágyi és debreceni kirándulás. Így azonban kétes...

ELSŐ TELJES FORDULÓ AZ AMATŐRÖKNEL

A mai amatőrfordulóban már pályára lép a DEAC csapata is Nyíregyházán a NyKISE ellen és ezzel teljes lesz a bajnoki mezőny. A DEAC biztos győzelme várható.

Ugyancsak Nyíregyházán a NyTVE az MVTE csapata ellen mutatkozik be. Az újdonsült szalkai vasutasok nem tudják megakadályozni a vívók győzelmét, amely papírforma szerint nagyobbarányú lesz.

Püspökladányban a PMAV szintén könnyű feladat előtt áll, mert ellenfele a BUSE nincs biztató formában. A labdányiak 6—7 gólarányú győzelme várható.

Nyírbátorban nyitott mérkőzésnek ígérkezik a Báthory—NyVSC találkozó. Esélyesebb a nyíregyházi csapat, de a honi pálya döntőent eredményezhet.

Mátészalkán a DVSC áll nehéz feladat előtt az MTK-val szemben. — A DVSC Szabó és Bihari nélkül tartalé-

kos csatársorral kénytelen kiállni és aligha hozza el mindkét pontot. Sőt lehet, hogy egyet sem.

Debrecenben délelőtt fél 10 órakor a Diószegi úton nagy küzdelmet ígér a DKASE—Textil mérkőzés. A Textil szintén tartalékos lesz, és a DKASE a favorit.

A Stadionban lejátszásra kerülő DVSE—KMOVE mérkőzés a bajnok-

csapat győzelmét igéri, bár ezért komolyan meg kell küzdeni.

Számos másodosztályú és ifjúsági bajnoki mérkőzés egészíti ki a mai amatőr műsort.

Az ETO—Phóbus mérkőzés Győrben kerül ma lejátszásra és természetesen az újpesti csapat biztos győzelmét igéri.

Meglepő eredmények a szombati bajnoki fordulóban

A Lazió—Ferencváros döntő miatt a budapesti bajnoki mérkőzéseket szombaton játsszák le. Az érdekes forduló eredményei a következők:

NEMZETI—SZÜRKETAXI 3:2 (1:1)

Hungária út. A mérkőzés elején nagy fölényben van a Nemzeti, de Kisalági két biztos helyzetet hibáz, Bihámi pedig kapufát lö. Így aztán meglepetésre a taxi szerzi meg a vezetést Derázs korneréből, amit Takács II. szépen továbbít a kapuba. 0:1.

A Nemzeti heves ostroma csak a 44. percben vezet eredményre Horvát révén. 1:1.

Szünet után a 13. percben Bihámi kornerből, majd a 37. percben Stancsik egyéni játékkal szerez gólt. 3:1.

A Szürketaxi a 41. percben Miklósi bomba szabadrugásából szépít 3:2.

UJPEST—ELEKTROMOS 5:0 (4:0)

Húsz percig változatos játék, aztán az Ujpest nagy fölénybe kerül és 26. percben Szuhai megszerzi a vezetést. 1:0. A 30. percben Zsengellér szabadrugása hoz gólt. 2:0. A 33. percben kornerből Kállay fejel gólt. 3:0. A 35. percben ismét Szuhai eredményes. 4:0.

Szünet után az Elektromos túlerélyes játékba kezd és csak egy gól esik még. A 20. percben Zsengellért gáncsolják, a 11-es Kocsis belövi. 5:0.

TÖREKVÉS—SZEGED 5:1 (1:1) Bihari út.

A vezető gólt a 17. percben Nagy révén a Szeged éri el és Regős II. egyenlít a 29. percben. 1:1.

Szünet után a 9. percben Regős II., a 21. percben Keszei II. eredményesek. 3:1. A 25. percben Szojka Szeged megsérül, ettől kezdve a Törökvis még nagyobb fölénybe kerül és Sirály, majd 11-esből Takács lövik a gólokat. 5:1.

HUNGÁRIA—VENUS 5:3 (2:2)

Hungária út.

A Venus igen erős ellenfél volt, a Hungária csak szerencséjével győzött.

A 2. percben Bodola révén a Venus vezet, de egy perc múlva Cseh egyenlít. 1:1. A 27. percben Kiss ivelt hazaadása, öngól. 1:2. A 43. percben Dudás egyenlít. 2:2.

Szünet után nagy küzdelemben a 30. percben Bodola révén harmadszor is vezet a Venus. 2:3. Cseh egyenlít, majd ugyanő 11-esből a vezetést is megszerzi és Sas biztosítja be a győzelmét. 5:3.

A kerületi szenior tizpróba és ifjúsági öttusa bajnoki verseny. Szeptember 18—19-én, szombat és vasárnap lesz az egyetemi sporttelepen. A nevezések szept. 16-ig Hadházy Dezső ker. előadó címére küldendők. Díjazásul a kerületi bajnoki cím s a MASZ bajnoki érmei szolgálnak.

Felkérem a DMTE és a Klinika összes játékosait, hogy ma délelőtt fél 10 órakor a DEAC pályán megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség. (o)

— Vásároljon a FUGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknek!

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HETKÖZ NAP 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Cselezés

Intézeti **harisnyák és szvetterek** legolcsóbban a **HAVAS Harisnyaházban**

Tűzfát, szemet takarékos ember félre már most szerzi be Vágó József tűzifa- és szentelepén, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a múlt évi árban. Katonatisztek al-tisztek. »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24. 906

„ELEKTRO-TOX”
aján nélkül, mindent írt. Garanciával vállalja laka-

sok szakszerű évi karbantartását, poloska, moly sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakása! Irány-áraink: szobánként és havonként P —70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Kifutófiú
15-ére felvétetik. Kocsák fűszerüzlet, Széchenyi u. 57. 1402

Tanuló
felvétetik. Kaposvári János fűszerkereskedő, Miklós uca 22. 1408

Egy
vagy két diánlányt felveszek. Varga u. 32 Baloldal 1. ajtó. 1403

Kifutófiú
és kifutólány felvétetik Róth Jenő fűszerüzletében Szent Anna u. 51. 5327

Kilencéves
leányomhoz német, esetleg magyar kisasszonyt keresek délután 2—7-ig. Német és zongora tudással. Bika-bérez, I. emelet 2. 5333

Jól főző
mindenes szakácsnő, jó bizonyítványokkal felvétetik. Vásárhelyi, Piac u. 28., III. 5332

Nyugdíjas
komoly, megbízható férfiakat (csendőrségi-, katonai, vasúti, postás, stb.) felvesz állandó foglalkoztatásra a »Takarékosság« irodája, Debrecen, Deák Ferenc uca 6. 5330

Német
leányt délelőttre felveszek. Vértés, Szent Anna 29. 1414

Fejni
tudó mindenes kocsis felvétetik. Zúgó 4. Reáliskolánál. 1418

Ügyes
hölgyfodrászkisasszonyt keresek. Boczán Sándor úri- és hölgyfodrászata, — Bádogos u. 2. 1410

Géphimzónót,
fehérnemővarrónót állandó munkára felveszek. Benyáts Ernő cég, Tiszapalota, Degenfeld tér 11. 224

Ügyes
fiú szabótanulónak fizetés-sel felvétetik. Gregor, Püspöki palota. 1419

Kis fix
és magas jutalékkal jó-megjelenésű hölgyek és urak felvétetnek. »Elektrotox«, Piac u. 89. 1374

Csomagoló lányok
felvétetnek. Hatvan u. 28.

Allást keresők

19 éves
ügyes lány gyermek mellé ajánlkozik, szerény díjazásért. Augentné, Piac 19., hátul az udvarban. 5328

Csakis
gyermekkisasszonyi állásra pályázom, tanításában sokat segíték, ha már iskolakötelesek. Varráshoz értek, kézimunkához, stb. — Háztartásban is segídekem. Szeptember 15-re állást keresek. Szeretnék elhelyezkedni finomlelkű úricsaláddhoz. Jobb családból való leány vagyok. Vitékre is megyek, esetleg puszta. Cím a kiadóban. 1374

Lakást keresők

Bütorozott
szobát keresek 2 személy részére 15-re. Ajánlatokat »Házaspár« jellegre a kiadóba. 5326

Öreg házaspár
keres 1 kis szobát, 10 pengőt fizetnek érte. Címet a kiadóba kérik leadni. 5298

Két szoba,
hallos, vagy háromszobás komfortos lakást keresek. »Modern« jellegre a kiadóba. 1421

Kertesházat
gyűnőcsőssel berbe keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Allandó bérlő« jellegre a kiadóhivatkozásra kerem. 8

Kiadó lakás

Különbejárattal
bütorozott szoba fürdőszobával, kisebb-nagyobb bütorozott szoba anélkül, — parkírozott udvarban — azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 1399

Egy
udvarra nyitó szoba kiadó. Erzsébet u. 14. 5326

Kétszobás,
fürdőszobás, Déri térre, — novemberre egyszobás — Vargakertben. Kenyérgyárban. Értekezni: Bethlen 23.

Teljesen
különbejárattal csinosan bütorozott szoba parkírozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, pormentes, kiadó. Péterfia uca 48., hátul az udvarban. Érdeklődni Tóthnénél, vagy a tulajdonosnál. 5095

Központifűtéses
kisszoba kiadó. Megtekinthető 2-4-ig. Svetits, III. lépcső II. em. C.

Teljesen
különbejárattal kapualatt uccai bütorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Különbejárattal
csinosan bütorozott szoba fűtődikére kiadó. Werbőczy u. 14. 1404

Kiadó
földszinti 3 szobás és I. emeleti 2 szobás lakás teljes komforttal november 1-re. Értekezni: Simonffy u. 13. Házfelügyelőnél. 1188

Kiadó
elsőemeleti négyszobás, hallos, központi fűtéses lakás november 1-re. Simonffy u. 7. 5334

Erkélyes
uccai szoba irodának, rendezőnek, stb. kiadó. Piac 38., emelet. 1406

Kis
bütorozott szoba kiadó. Ferenc József út 68. II. emelet 3. 1420

3 szobás
uccai I. emeleti lakás minden komforttal, loggia, erkéllyel november 1-re kiadó. Péterfia 42. Megtekinthető 10-12. d. u. 3-5. 1411

Kapualatti
bejárattal uccai bütorozott szoba előszobával 15-re kiadó. Ugyanott bejárónó felvétetik. Csapó u. 36. 1417

Különbejárattal
bütorozott szoba kiadó. — Kossuth u. 58. sz. 235

Kiadó
azonnalra csinosan bütorozott szoba villamos megállónál. Simonffy út 6. földszint. 2.5

Ingatlan

Eladó
ház üzlettel, lakásokkal, nagyobb bankteherrel, kisebb elcseserélhető. Csapó u. 81. 1412

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Párkás Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Bontásból
származó téglák és eserep-ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32. sz., mérnöki iroda. 5324

Autó,
1500-as Fiat, igen olcsón eladó. Megtekinthető Pannonia garage, Ferenc József út 42. Tóth. 1395

Kosárfonáshoz
arany fűzvesző eladó. — Diófa u. 15. 5307

Kanárímadár,
szépen éneklő, eladó. Cím a kiadóban. 5267

Eladó
1 drb. Stingl zongora, 1 drb. ágy sodronnyal, 1 drb. 12 személyes ebédloasztal, 1 drb. kerek virágállvány. Vigkedvű M. u. 28., háttulós lakás. 5318

Eladó
hálószobaberendezés, egy nagy tükör, esillár. Simonffy u. 13. Érdeklődni: házfelügyelőnél. 1189

Ariel
motorkerékpár, 250 kcm. kitűnő állapotban olcsón eladó. Kálvin tér 3. 1407

Használt
kis Singer-varrógép eladó. Varga uca 12. S 200

Nagyfajtájú
házőrző kutyát, komondort vagy kuvaszt vennék. Cím a kiadóban. 5324

Csellót,
háromnegyedest, vennék. Ugyanott feles eladó. Csokonai u. 7. 1392

150 kg-os
petroleum kimérő tartályt veszünk. Ullmann Rt., — Piac 69. 1394

Használt
bütorokat, ingóságokat eladok, veszek, eserelek. Hívasra megyek. Piac 73. udvarban. 5314

Használt
kútszivattyút megvételre keresek. Lehotai, Piac u. 38. 5335

Börgarnitúrát
keresek, fekete színben, jó állapotban. Csak magánosoktól. »Garnitúra« jellegre. 1328

Rádió

Rádió
villanszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 200

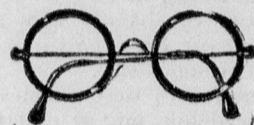
Oktatás

Németül
beszélni rövid idő alatt megtanítom, bármilyen német fordítást is vállalkozok. Hatvan uca 1., I. k., III. 54. 1173

Középiskolai tanár
teljes ellátásért vállalja 1-2 diák korrepetálását. Cím kiadóban. 1400

Ajánlat

Kerékpár
és alkatrészt legolcsóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44 pengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Szemüveget
szemklinikai és szemorvosi receptre szakszertűen készítek. Ungár József látászertész és fotoszaküzletében, Debrecen, Széchenyi uca 1. sz. Takarékosági tag. 1266

Sírkövek
müköböl, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 5269

Frisch József
ékszerkészítő, drágakőfogláló tökéletes kivitelben, előnyös árakban árusít, rendelésre készít, átalakít mindenféle ékszer, drágakő foglalási, valamint javításokat. Szent Anna 5. 5315

Tengericsutka
kapható 5 métermázsánál nem kisebb tételekben a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank kőraktárában, Hid u. 4. Telefon: 24-29. 1416

Bármilyen
szvetterek, kosztümök, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom Özv. Posch Dezsőné, Rothermere u. 17. 5297

Különféle

Szerény
igényű, intelligens lakótársnőt keresek, mindenemű varrást, javítást, harisnyatáplálást készítek. József kir. herceg uca 22., 4. ajtó. 5329

Grafológusnő
multrol, jelenről felvilágosít. Jövőjét boldogulása felé irányítja. Széchenyi 43. 1401

Szivógázos
darálómalom épületekkel és udvarral eladó, esetleg kiadó. Nagy Elemér, Földes. 1389

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat**. Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca 1. szám.**

Kartelen kívüli**Faragott fa és deszka**

és ezenkívül

mindenféle építési anyag:

mész, cement, mosaiklap stb. stb. kapható a

Debreceni Működgyár R. T.

Fürdő u. 2. sz. fatelepen

telefon 10-93.

Eladó
32 katasztr. hold föld prima, tanyával Ujfahértó alatt, dorogi úton. Cím: Csajkos Istvánné, Ujfahértó. 1377

Családház
központban eladó, azonnal elfoglalható. Megtekinthető: 2-5-ig. József kir. hg. u. 18. 1409

Üzletek

Üzlethelyiségek
nagyforgalmú helyen, kirakattal, Csapó 41. kiadó. Értekezni tulajdonossal. — Szent Anna uca 7. 234

Jömenetelű
étkezde átadó. Hatvan 69. sz. 1413

Eladás

Háromajtós
tükros jávor gardrobszekrény, paliszander könyvszekrény, konzultükör, — Arnheim kassza, nagy borosüvegek, kofferek eladók Piac uca 26-a. II. 8. 1398

Keleti
szmirna ebédloasztal, kályha, escesemőkelengye eladó. Arany János u. 28., rendkívül olcsón. 1376

Péncz

Ingatlanokra, árukra kölcsönöket tolyósít, beletételeket jól kamatoztat a Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Ferenc József út 81. Telefon: 34-50 és 14-96.

Vétel

Öcskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Öcska gépeket vásárolok.

Fáy arc krémek tegelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerháza (Szinház mellett). 5108

Aranyat,
ezüstöt, fogaranyat, briliánt legmagasabb áron veszek. Braun, Piac 31. 5331

Társ

Nőidivat
szalonhoz társat keresek. Cím a kiadóban. 1405

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-koszt. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 1267

Diákot
teljes ellátásra elvállal orth. család. Paszternák, Degenfeld tér 3. 1267

Fiatal
leánynak izr. idős úriasszony olcsón ad lakást, ellátást uccai lakásában. — Arany János uca 22. 1415

Elsőrangú
házikost az Ujságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac uca 26., I. em. 1415